



**KAMU BİNALARINDA  
ENERJİ VERİMLİLİĞİ  
PROJESİ  
(KABEV  
PROJESİ)**

**SAKARYA EĞİTİM VE  
ARAŞTIRMA HASTANESİ-  
KORUCUK KAMPÜSÜ**

**ÇEVRESEL VE SOSYAL  
YÖNETİM  
PLANI**

**Kasım 2023**

**İÇİNDEKİLER**

Kısaltmalar .....	5
GİRİŞ .....	7
1.GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ .....	8
1.1. Projenin Tanımı.....	8
Genel Bilgi & Hedef .....	8
1.1.1. Proje Bilgileri .....	9
1.1.2. Binanın Konumu .....	10
2.YASAL ÇERÇEVE VE DÜNYA BANKASI OPERASYONEL POLİTİKALARI İLE UYUMLULUK .....	11
2.1.Ulusal Mevzuat .....	11
Uluslararası Sözleşmeler .....	13
2.2. Dünya Bankası Koruma Önlem Politikaları.....	14
OP 4.01. Çevresel Değerlendirme .....	14
3. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI KONTROL LİSTESİ .....	14
4.ÇEVRESEL VE SOSYAL TARAMA.....	18
5. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂYET ÇÖZÜM MEKANİZMALARI .....	23
6. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER.....	26
EK 1 – BİNA RESİMLERİ .....	44
Ek 2- Öneri & Şikâyet Formu .....	45
Ek 3- Şikâyet Kapama Formu .....	46
Ek 4- Ulusal Mevzuat ve Dünya Bankası Yönergeleri .....	47
Ulusal Mevzuat .....	47
İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG).....	48
Toplum Sağlığı ve Güvenliği (TSG).....	49
Güneş Enerji Santrali Gereği Fotovoltaik Panel Kurulumu .....	49
Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik Yönergeleri .....	49
OP 4.11. Fiziksel Kültürel Kaynaklar (FKK).....	51
OP 4.04. Doğal Habitatlar .....	51
OP 4.12. İstemsiz Yeniden Yerleşim.....	51
Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Rehberleri .....	53
ILO REHBERLERİ .....	54
MFI REHBERLERİ .....	54
Ek 5- Asbest Bulunan Binalarda İzlenecek Prosedür .....	55
Söküm İşine Başlamadan Önce Yapılacaklar ve Yasal Zorunluluklar .....	55
Söküm İşine Başlamadan Önce Sahada Yapılacak Hazırlıklar.....	55
A – Söküm Bölgesinin Hazırlanması .....	55
B – Kullanılacak Malzeme ve Kişisel Koruyucu Donanımlar.....	55

Asbestli Malzemenin Enkapsüle Edilerek, Kesilip, Sökülmesi .....	56
Sökümden Sonra Yapılacak İşler .....	56
Bertaraf Prosesi .....	56
Asbestli Atıkların Bertarafı .....	56
Ek 6- ÖNLEM SENARYOLARI.....	57
EK 7- PAYDAŞ KATILIMI TOPLANTI RAPORU .....	62
Soru ve Cevaplar .....	73

## RESİMLER

Resim 1 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_01 .....	65
Resim 2 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_02 .....	65
Resim 3 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_03 .....	66
Resim 4 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_04 .....	67
Resim 5 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_05 .....	68
Resim 6 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_06 .....	69
Resim 7 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_07 .....	69
Resim 8 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_08 .....	70
Resim 9 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_09 .....	71
Resim 10 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_10 .....	72
Resim 11 Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Korucuk Kampüsü Tarafından Tanzim Edilen Toplantı Kayıt Formu .....	76

## ŞEKİLLER

Şekil 1 Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi - Korucuk Kampüsü Uydu Görüntüsü .....	10
--	----

## TABLolar

Tablo 1 Proje Sahası Bilgileri .....	9
Tablo 2 Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi .....	14
Tablo 3 Dünya Bankası Operasyonel Politikalar Çevresel ve Sosyal Tarama .....	19
Tablo 4 Proje Kapsamında Çevresel – Sosyal Etkisi Beklenmeyen Durumlar .....	20
Tablo 5 Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler .....	26
Tablo 6 Çevresel ve Sosyal İzleme Planı .....	39
Tablo 7 Görev ve Sorumluluklar .....	42
Tablo 8 Raporlama Sürecinin Gereklilikleri ve Rol Dağılımı .....	43
Tablo 9 Öneri & Şikayet Formu .....	45
Tablo 10 Şikayet Kapama Formu .....	46

Tablo 11 Katılımcı Listesi & İletişim Bilgileri .....	62
Tablo 12 Toplantı Ajandası.....	65
Tablo 13 Soru & Cevap Listesi .....	73
Tablo 14 Toplantı Notları & Genel Değerlendirme .....	74
Tablo 15 Toplantı Resimleri .....	75

**Kısaltmalar**

AB	Avrupa Birliği
ADB	Asian Development Bank
BP	Banka Prosedürü
CİMER	T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇD	Çevresel Değerlendirme
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇŞİDB	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
DB	Dünya Bankası
dBA	Gürültü Azaltılması ve Kontrolü
dBC	Gürültü Değerlendirme Ölçüsü
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standartlar
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EAH	Eğitim ve Araştırma Hastanesi
EPS	Enerji Performans Sözleşmesi
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EVÖ	Enerji Verimliliği Önlemleri
FCU	Fan Coil Ünitesi
FFP3	Özel Partikül Maskesi
FKK	Fiziksel, Kültürel Kaynaklar
FY	Finansal Yönetim
GES	Güneş Enerji Santrali
GRS	Db Şikâyet Çözüm Servisi
HVAC	Isıtma, Havalandırma, İklimlendirme Sistemleri
IGHC	Isı Geri Kazanımlı Havalandırma Cihazı
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
İ&D	İzleme ve Değerlendirme
IDB	Inter-American Development Bank
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İSM	İl Sağlık Müdürlüğü
KABEV	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği
KfW DEG	Yatırımlardan Kaynaklı Risklerin Paylaşılması ve Uzun Vadeli Yatırım Sermayesinin Kullanılabilirliği Organizasyonu
KKD	Kişisel Koruyucu Donanım
KS/AHU	Klima Santralleri

LC Max	Dbc Olarak Ölçülen, Ölçüm Süresi İçerisinde C Ağırlıklı RMS Tabanlı Ses Seviyesinin En Büyük Değeri
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
NACE	Avr. Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması Kodu
OP	Operasyonel Politika
Proje	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi
PUB	Proje Uygulama Birimi
PV	Fotovoltaik Panel
OP	Operasyonel Politika
S&G	Sağlık & Güvenlik
SB	Sağlık Bakanlığı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SSS	Sık Sorulan Sorular
ŞÇM	Şikâyet Çözüm Mekanizması
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TEM	Avrupa Transit Otoyolu /Trans European Motorway
TEP	Ton Eşdeğer Petrol
TSG	Toplantı Sağlığı ve Güvenliği
YE	Yenilenebilir Enerji
YİGM	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
Müşavir	Tümaş & Atlascert® & Exergıa Ortaklığı

## GİRİŞ

Bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi kapsamında Enerji Performans Sözleşmesi (EPS) özelinde Korucuk Mahallesi Adapazarı/SAKARYA adresinde bulunan **Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Korucuk Kampüsü'nde** yapılacak yenileme faaliyetlerinin neden olabileceği çevresel ve sosyal etkilerin kabul edilebilir düzeyde tutulabilmesi ve/veya ortadan kaldırılabilmesi için alınması gereken önlemlerin ortaya konulması için hazırlanmıştır.

ÇSYP; proje uygulama aşamalarında alınacak önlemlerin kim tarafından, ne zaman, ne sıklıkla ve ne şekilde uygulanacağını açık bir şekilde ortaya koymak hedefindedir.

Bu ÇSYP, öncelikle Türkiye kanun ve yönetmeliklerine, bunlara ek olarak da Dünya Bankası politika ve tedbirlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

## 1.GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ

### 1.1. Projenin Tanımı

#### Genel Bilgi & Hedef

Ülkemizin enerji ihtiyacı, gelişen ekonomiye bağlı olarak şehirleşme ve nüfus artışının da etkisi ile her geçen gün artmaktadır. Artan ihtiyacın paydaşlarına bakıldığında ülkemizde binalar enerji tüketiminde sanayiden sonra ikinci sırada gelmektedir. KABEV Projesi'nin genel hedefi; kamunun sektöre öncülük ederek enerji tüketimini ve kamu kaynaklı cari açığın azaltılmasını sağlamak, diğer yandan enerji verimliliği çalışmaları için sektöre örnek olmasıdır.

KABEV Projesi'nin faydası enerji tüketiminin azaltılması ile kamu bütçesinde tasarruf sağlamanın yanısıra yaratacağı çevresel ve sosyal olumlu etkileri, toplumun bilinçlendirilmesi ve geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Basit inşaat çalışmaları ile gerçekleştirilen faaliyetlerin, doğaları gereği mevcut proje sınırları içerisinde, çok kritik olmayan çevresel ve sosyal etkiler yaratacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla, Dünya Bankası Operasyonel Politikaları (OP)/Banka Prosedürleri (BP) gereklilikleri kapsamında, KABEV Projesi, muhtemel geçici, beklenen ve kısıtlı etkileri göz önünde bulundurularak B Kategorisi projeler kapsamında değerlendirilmektedir. Etkiler kritik olarak değerlendirilmese de Dünya Bankasının (DB) Çevresel Değerlendirme Politikası'nın (OP 4.01) uygulanması gerekmektedir. OP 4.01'in uygulamaya konulmasında önemli olan Çevre ve Sosyal (Ç&S) yönetim araçlarının yanı sıra İş Sağlığı Güvenliği (İSG) uygulamaları önem kazanmaktadır.

Bu ÇSYP, atık oluşumu (tehlikeli, tehlikesiz) gibi çevresel etkileri, yenileme aktivitelerinin kurumun günlük faaliyetleri ile çakışması gibi sosyal etkileri, işçi ve faydalanıcıların sağlık ve güvenliği gibi İSG etkilerini, DB ve ulusal ilgili mevzuat ile mevcut en iyi teknikler doğrultusunda mümkünse ortadan kaldırmak, değilse göz ardı edilebilecek seviyeye indirmek için KABEV Projesi için kılavuz doküman olarak hazırlanmıştır.

Proje, DB'nin fonlaması ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (YİGM) tarafından yürütülecektir. Projenin genel uygulamasına ait asli kontrol, yönetim ve koordinasyonundan YİGM sorumlu olacaktır. İdarenin şartnamesinin ve ihale dokümanlarının ayrılmaz bir parçası olan bu ÇSYP'ye uygun imalatların yapılmasından yüklenici firma ve tüm Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin bu ÇSYP'ye uygunluğunun denetiminden ise Müşavir firma (Proje Müdürü) sorumlu olacaktır.



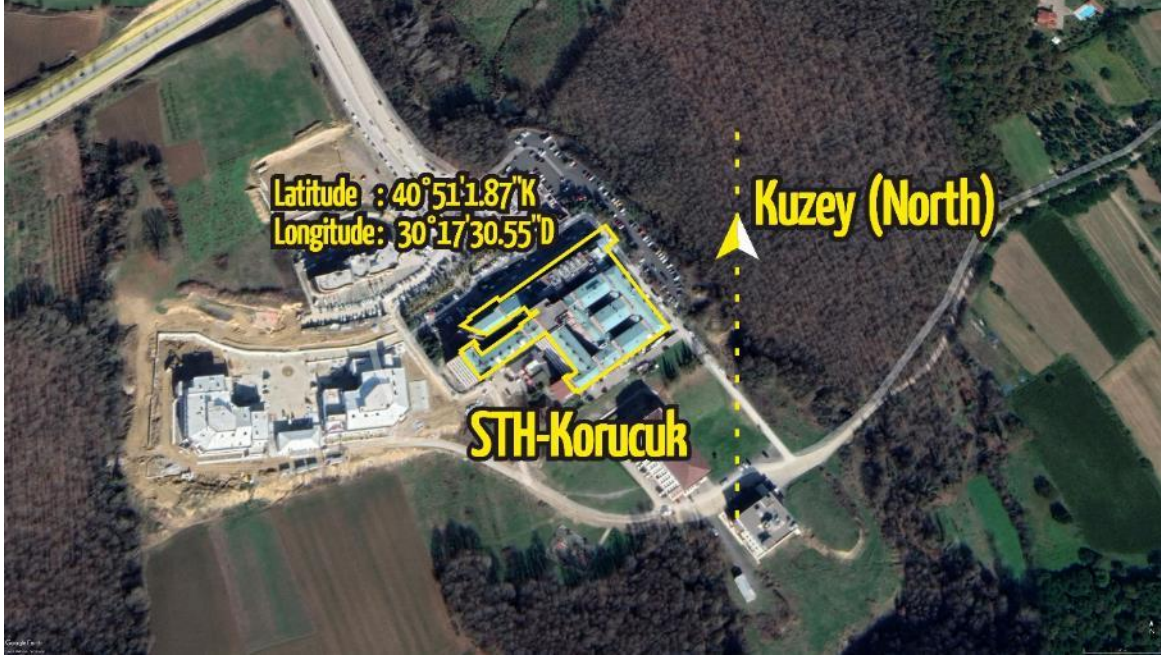
**1.1.1. Proje Bilgileri**

Tablo 1 Proje Sahası Bilgileri

<b>GENEL BİLGİLER</b>	
<b>Bina Adı</b>	Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Korucuk Kampüsü
<b>İl</b>	Sakarya
<b>İlçe</b>	Adapazarı
<b>Adres</b>	Korucuk Mahallesi Adapazarı/SAKARYA
<b>Kullanım Durumu</b>	Bina hali hazırda hastane olarak kullanılmaktadır.
<b>Binayı Kullanan Kurum</b>	Sağlık Bakanlığı
<b>Kullanıcı Sayısı</b>	Personel Sayısı: 550/gün Hasta Sayısı: 774/gün
<b>PROJE YAPIBİLGİLERİ</b>	
<b>Bina Sayısı</b>	1
<b>İnşaat Alanı</b>	37.000 m <sup>2</sup>
<b>BİNADA YAPILMASI PLANLANAN İMALATLAR</b>	
Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Korucuk Kampüsü'nde Tablo 2'de özetlenen enerji verimliliği projelerinin uygulaması sonrasında, binadaki enerji ihtiyacı azalacak, yenilenebilir enerji teknolojileri uygulaması ve trijenerasyon sistemi kullanımı ile binanın yıllık toplam <b>enerji tüketiminde 3.280.069,35 kWh/yıl (%27,28)'lik tasarruf</b> sağlanacaktır. Bu uygulamalar sonucunda <b>yıllık 1.174,48 ton emisyon (CO<sub>2</sub>)</b> azaltması sağlanacaktır. Ayrıca bu uygulamalar ile hastanede konfor şartları da iyileşecektir.	
<b>FAALİYETLERİN SÜRESİ VE SEZONU</b>	
Sene sonunda ihale dokümanlarının hazırlanması ile hastanenin yer teslim tarihine müteakip 8 ay içinde Yüklenicinin imalatlarını bitirmesi planlanmaktadır. Yer teslim süresinin belirsizliği sebebiyle net bir sezon belirtilememekte olup 2023 senesinde iş bitişi sağlanacaktır.	
<b>RENOVASYON İŞLERİ SÜRESİNCE ÇALIŞMASI ÖN GÖRÜLEN İŞÇİ SAYISI</b>	
Öngörülen işçi sayısı günlük 25 olup, imalat süresince değişiklik gösterebilecektir.	

### 1.1.2. Binanın Konumu

Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Korucuk Kampüsü'ne ait koordinatları belirten uydu görseli aşağıda verilmiştir



Şekil 1 Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi - Korucuk Kampüsü Uydu Görüntüsü

## 2.YASAL ÇERÇEVE VE DÜNYA BANKASI OPERASYONEL POLİTİKALARI İLE UYUMLULUK

### 2.1.Ulusal Mevzuat

Bu ÇSYP öncelikli olarak Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uygun olarak hazırlanmıştır. Türkiye'nin çevre mevzuatı ile ilgili temel çerçevesi 11 Ağustos 1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan ve 29.04.2013 tarihli Resmî Gazete 'de revize edilen Çevre Kanunu (2872 sayılı) olup, bir dizi yönetmelikle desteklenmektedir. Aşağıda bu proje kapsamında çevresel etkilerin değerlendirilmesi ve önlenmesi için öncelikli olarak yararlanılan / yararlanılacak yönetmelikler belirtilmiştir. Yenileme faaliyetlerinde zaman zaman başvurulabilecek ilgili diğer yönetmelikler ise Ek 4' te verilmiştir.

- Atık Yönetimi Yönetmeliği, 2 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış.
- Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, 26 Haziran 2021 tarihli ve 31523 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış.
- Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve 09 Ekim 2021 tarih ve 31623 sayılı Resmî Gazete' de değişiklik yapılmış.
- Sıfır Atık Yönetmeliği, 12 Temmuz 2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve 09 Ekim 2021 tarih ve 31623 sayılı Resmi Gazete'de değişiklik yapılmış.
- Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik, 8 Haziran 2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve son olarak 11 Temmuz 2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmî Gazete'de revize edilmiş.
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, 31 Aralık 2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve son olarak 17 Aralık 2022 tarih ve 32046 sayılı Resmi Gazete'de değişiklik yapılmış.
- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği, 06 Haziran 2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış.
- Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği, 30 Kasım 2022 tarihli ve 32029 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış.
- Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu ile İlgili Yönetmelik, 30 Aralık 2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve 06 Haziran 2017 tarih ve 30088 sayılı Resmi Gazete'de değişiklik yapılmış.
- Yine bu proje kapsamında öncelikli etkileri dikkate alınan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konularında 10 Haziran 2003 tarihli ve 25134 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4857 sayılı İş Kanunu ile 30 Haziran 2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, bağlı yönetmeliklerle ilgili mevzuata uygun faaliyet yürütülecektir. Aşağıda öncelikli olarak yararlanılacak yönetmelikler belirtilmiştir.
- Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, 25 Ocak 2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış ve 16 Ocak 2016 tarih ve 28884 sayılı Resmi Gazete'de değişiklik yapılmış,

- Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik, 15 Haziran 2013 tarihli ve 28678 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, 16 Nisan 2013 tarihli ve 28620 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği, 27 Temmuz 2013 tarihli ve 28717 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Geçici veya Belirli Süreli İşlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında Yönetmelik, 23 Ağustos 2013 tarihli ve 28744 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, 12 Ağustos 2013 tarihli ve 28733 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik, 02 Temmuz 2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği, 11 Eylül 2013 tarihli ve 28762 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik, 13 Temmuz 2013 tarihli ve 28706 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 11 Mayıs 2017 tarih ve 30063 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- Tozla Mücadele Yönetmeliği, 5 Kasım 2013 tarihli ve 28812 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği, 5 Ekim 2013 tarihli ve 28786 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 31 Aralık 2018 tarih ve 30642 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik, 28 Temmuz 2013 tarihli ve 28721 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik, 28 Temmuz 2013 tarihli ve 28633 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik, 22 Ağustos 2013 tarihli ve 28743 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 15 Mayıs 2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 24 Mayıs 2018 tarih ve 30430 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği, 25 Nisan 2013 tarihli ve 28628 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 18 Şubat 2022 tarih ve 31754 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, 29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 6 Temmuz 2021 tarih ve 31533 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analiz Laboratuvarları Hakkında Yönetmelik, 24 Ocak 2017 tarihli ve 29958 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği, 29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 6 Temmuz 2021 tarih ve 31533 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik, 24 Aralık 2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik, 18 Ocak 2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, 29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik, 17 Temmuz 2013 tarihli ve 28710 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.
- İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik, 18 Haziran 2013 tarihli ve 28681 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 1 Ekim 2021 tarih ve 31615 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik, 30 Mart 2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 11 Şubat 2016 tarih ve 29621 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, 20 Temmuz 2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 6 Temmuz 2021 tarih ve 31533 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik, 16 Ağustos 2013 tarihli ve 28737 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 7 Eylül 2019 tarih ve 30881 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.
- Kadın Çalışanların Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik, 24 Temmuz 2013 tarihli ve 28717 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır ve 19 Ağustos 2017 tarih ve 30159 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.

### **Uluslararası Sözleşmeler**

- 12/6/1989 tarihli ve 89/391/EEC sayılı Avrupa Birliği Konsey Direktifi
- İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin 155 Sayılı ILO Sözleşmesi
- Sağlık Hizmetlerine İlişkin 161 sayılı ILO Sözleşmesi
- İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi’ne ilişkin 187 sayılı ILO Sözleşmesi
- İnşaat Sektöründe Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi’ne ilişkin 167 sayılı ILO Sözleşmesi

Ayrıca tüm işçilerin çalıştırılması süresinde temel sigorta haklarının belirlenmesi adına 5510 sayı ve 16.06.2006 tarihli Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanunu işletilecektir.

## 2.2. Dünya Bankası Koruma Önlem Politikaları

### OP 4.01. Çevresel Değerlendirme

Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği, projeleri çevresel risklere göre ayırırken, DB OP 4.01 ‘Çevresel Değerlendirme’ benzer şekilde sınıflandırmaktadır. Çevre Kanunu'nun 10'uncu maddesi; 29 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanan ÇED Yönetmeliği'nin ana çerçevesini oluşturmaktadır. DB'nin çevresel ve sosyal koruma önlemleri borçlanıcı ülkenin ÇED Yönetmeliği ve DB'nin çevresel etkiye yönelik OP 4.01 ile örtüşen bir çevresel değerlendirme çalışması gerçekleştirilmesini gerektirmektedir.

Basit inşaat faaliyetlerinin yürütüldüğü alanlarda da DB OP gerekliliklerinin uygulanması gerekmektedir. Proje nedeniyle ortaya çıkabilecek önemli sosyal ve çevresel etkilerin, proje sahası yakınlarında bulunan hassas alıcıları (“[Bina/Kampüs Konumları](#)” başlığı altında verilen vaziyet planlarında renovasyona uğrayacak yapıların çevresindeki diğer yapılar belirtilmiştir.) etkilemesi beklenmektedir. Bu kapsamda Ç&S ve İSG faaliyetlerinin özenli yönetimi, çevresel ve sosyal etkilerin azaltılmasında yeterli olacaktır.

Proje kapsamında yer alan faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda, ilgili olan/olmayan DB Operasyonel Politikalarına Ek 4' te yer verilmiştir.

## 3. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI KONTROL LİSTESİ

Korucuk Mahallesi Adapazarı/SAKARYA adresinde bulunan **Sakarya Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Korucuk Kampüsü**'nde gerçekleştirilecek enerji verimliliği çalışmalarına dair özet bilgiler Tablo 3'te sunulmaktadır. Tablo 3'te sunulmuş olan “ÇSYP Kontrol Listesi” inşaat alanlarındaki ofislerde tüm paydaşların erişimine açık olacak şekilde asılı duracaktır. Şantiye sorumlusu, paydaşlar tarafından gelen soru ve görüşlerin kayıt altına alınması ve cevaplanmasından sorumlu olacaktır.

Tablo 2 Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi

KURUMSAL VE YÖNETİMSEL	
Ülke	Türkiye / Sakarya
Projenin Adı	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi
Proje kapsamı ve aktivitesi	Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Korucuk Kampüsü'nde enerji verimliliği kapsamında bina ıslahı inşaat faaliyetlerinin yapılması.
OP Kriteri	
Çevresel Değerlendirme OP 4.01	<input checked="" type="checkbox"/> Uygulanıyor <input type="checkbox"/> Uygulanmıyor
Doğal Yaşam Alanları OP 4.04	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor
Ormanlar OP4.36	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor

Haşere Yönetimi OP 4.09	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
Fiziksel Kültürel Kaynaklar OP 4.11	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
Yerli Halk OP/BP 4.10	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
Gönülsüz Yeniden Yerleşim OP/BP 4.12	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
Baraj Güvenliği OP/BP 4.37	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
Uluslararası Suyolları OP/BP7.50	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
İhtilafı Alanlar OP/BP 7.60	<input type="checkbox"/> Uygulanıyor <input checked="" type="checkbox"/> Uygulanmıyor	
SAHA AÇIKLAMASI		
Sahanın adı	Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi-Korucuk Kampüsü	
Sahanın yeri	Sakarya Korucuk İlçesi	Saha haritası <input checked="" type="checkbox"/> EVET <input type="checkbox"/> HAYIR
Mülk sahibi	Maliye Hazinesi mülk sahibi olup, alan hastaneye tahsislidir.	
Coğrafi, fiziksel, biyolojik, jeolojik, hidrografik ve sosyo-ekonomik bağlamın tanımı	<p>Proje faaliyetlerinin gerçekleştirileceği alanın zemini tamamen beton kaplı ve geçirimsizdir. Bu sebeple toprak yapısının proje sürecinden etkilenmesi beklenmemektedir. Proje alanına toplu taşıma araçları ile kolaylıkla ulaşabilmek mümkündür. Elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, internet gibi tüm altyapı imkânlarına ulaşılabilir.</p> <p>Proje süresi ve binanın konumu göz önünde bulundurulduğunda inşaat faaliyetlerinin bölgeye olumsuz etkisi olması beklenmemektedir.</p>	
Hastaneler, sağlık birimleri, kamu binaları, evler gibi en yakın hassas alıcıların bulunduğu yerler ve uzaklık?	<p>Proje sahası Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Korucuk kampüs alanı içerisinde yer almaktadır. Kampüs dışı diğer binaların renovasyon süreçlerinden direkt etkilenmeleri söz konusu değildir.</p> <p>Kampüs alanı içerisinde yer alan yapıların tamamı "<a href="#">SAKARYA EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ KAMPÜS KROKİSİ</a>" içinde verilmiştir.</p> <p>Renovasyon işlemlerinin gerçekleştirileceği binaların yakınlarındaki diğer yapılar "<a href="#">Bina/Kampüs Konumları</a>" başlığı altında verilen vaziyet planlarında metre cinsinden belirtilmiştir.</p>	
Malzeme toplama, özellikle agrega, su, taş için yerler ve mesafe?	<p>Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Korucuk Kampüs uydu görseli "<a href="#">Bina/Kampüs Konumları</a>" başlığı altında verilmiştir. Söz konusu resimde görüldüğü üzere kampüs şehir merkezinde yer almaktadır ve malzeme temininde problem/aksaklık yaşanması öngörülmemektedir. Sadece İstanbul trafiğine bağlı gecikmelerin yaşanması muhtemeldir; bu nedenle malzeme temininde, trafiğin yoğun olduğu zaman dilimleri öngörülmesi ve planlama buna göre yapılmalıdır.</p>	
MEVZUAT		

<p>Kanalizasyon sistemi, elektrik, su şebekesi vb. Proje tarafından kullanılan altyapıları belirleyin.</p>	<p>Renovasyon çalışmaları sırasında, bölgede halihazırda mevcut olan kanalizasyon, elektrik ve su şebekeleri kullanılacaktır.</p> <p>Evsel atıklar, belediye hizmetlerinden faydalanılarak bertaraf edilecek, diğer atıklar için ise uygun depolama alanları oluşturulup lisanslı firmalarca bertarafının yapılması sağlanacaktır. Proje özelinde herhangi bir altyapı hizmet alımı gerekmesi durumunda mevcut altyapı imkanları değerlendirilecek ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirilecektir.</p>
<p>Proje faaliyeti için geçerli olan ulusal ve yerel mevzuatı ve izinleri belirleyin (örneğin 1/1000 veya 1/5000 ölçekli ana plan düzenlemeleri, inşaat ruhsatı vb.)</p>	<p>Mevcut Yapı Ruhsatları, GES tesisi lisanssız elektrik üretim başvurusu için kullanılacaktır.</p> <p>Lisanssız Elektrik Üretimi için alınacak belgeler aşağıdakilerle sınırlı olmamak üzere;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Yetkili Elektrik Dağıtım Şirketi-Çağrı Mektubu,</li> <li>▪ GES Statik Projeleri (Çatı üzeri GES santralleri ile sınırlıdır)-Üniversite Onayı</li> <li>▪ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü -ÇED Muafiyet Yazısı</li> <li>▪ İlçe Belediyesi-GES Uygunluk Yazısı (İmar Yönetmeliği Mevzuatına göre)</li> </ul> <p>“<a href="#">Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği</a>” kapsamında Fotovoltaik panel kurulumu için yetkili enerji dağıtım şirketine başvuru Müşavir tarafından başlatılmıştır.</p>
<p><b>PAYDAŞ İSTİŞARE SÜRECİ</b></p>	
<p>Paydaş danışma sürecinin ne zaman / nerede gerçekleştiğini belirleyin</p>	<p>Tüm paydaşların katılımıyla bir bilgilendirme toplantısı 17.08.2022 tarihinde sanal olarak gerçekleştirilmiştir.</p> <p>Bu toplantıda projenin amacı, hedefleri ve proje kapsamında yapılacak enerji verimliliği işlerine dair teknik detaylar, olası sosyal ve çevresel etki ve riskleri ve bu etki/risklerin yönetimi konusunda hangi önlemlerin (kim tarafından, ne zaman) alınacağı ve bu önlemlerin nasıl/hangi aralıklarla izleneceği, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) kapsamında hazırlanan plan ve nasıl uygulanacağı, şikayet çözüm mekanizması (SÇM) ve bu mekanizmanın nasıl işlediği ile ilgili bilgiler uzmanlar tarafından katılımcılar ile paylaşılmıştır.</p> <p>Ayrıca bilgilendirme amaçlı olarak projelere özel tanıtım materyalleri (broşür, vb.) hazırlandığı ve bu materyallerin inşaat yapım sürecinde, bina girişinde masa, bilgilendirme panoları, vs. üzerinden sergilenerek ilgili paydaşlara ulaştırılmasının sağlanacağı bilgisi katılımcılara aktarılmıştır. Bilgilendirme toplantısına Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Korucuk Kampüsü’nden farklı pozisyonlardan (başhekim yardımcısı, hemşire, teknik servis, imam vb.) katılım sağlanmıştır.</p>



<p>Menfaat sahiplerinin ortaya çıkardığı konu ve endişelerin kısa özeti</p>	<p>Paydaş bilgilendirme toplantısı sonunda gerçekleştirilen Soru-Cevap Oturumu sırasında katılımcılardan;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Camlardaki ısı kayıpları,</li> <li>• Dış cephe mantolaması</li> </ul> <p>konularında sorular gelmiştir. Toplantıya ait detaylı rapor Ek-7’de yer almaktadır.</p>
<p><b>KURUMSAL KAPASİTE GELİŞTİRME</b></p>	
<p>Herhangi bir kurumsal kapasite geliştirme söz konusu olacak mı?</p>	<p>Proje kapsamında, Müşavirin Yüklenici personeline vereceği eğitimler sonucunda yüklenici firmanın kurumsal kapasitesinin gelişmesi beklenmektedir. Bu eğitimler aşağıda listelenmiştir. Eğitim süreleri 60 dk. dır.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Çevresel Etkiler</li> <li>▪ Atık Yönetimi</li> <li>▪ Çevresel Acil Durumlara Tepki</li> <li>▪ Enerji Verimliliği</li> <li>▪ Anayasal Haklarımız</li> <li>▪ Paydaş Katılım/Bilgilendirme Faaliyetleri</li> <li>▪ ŞÇM,</li> <li>- Cinsiyet Temelli Şiddet/Cinsel Sömürü/Cinsel Saldırı/Cinsel Taciz</li> </ul>

#### **4.ÇEVRESEL VE SOSYAL TARAMA**

Proje kapsamında, enerji verimliliği çerçevesinde “[ÖNLEM LİSTELERİ](#)” içinde bahsedilen basit renovasyonlar / inşaat faaliyetleri yürütülecektir. Bu faaliyetlerin; bina faydalanıcılarını, binaların yakın çevresinde bulunan diğer yapı kullanıcılarını ve çevre üzerine oluşturabileceği çevresel ve sosyal etkiler Tablo 3’te yer almaktadır. Ayrıca proje kapsamında çevresel, sosyal etki beklenmeyen durumlar Tablo 4’ te verilmiştir

Tablo 3 Dünya Bankası Operasyonel Politikalar Çevresel ve Sosyal Tarama

Saha etkinliği aşağıdakilerden herhangi birini içerecek mi?	Faaliyet	Durum		Uygulanacak Tedbirler
		Su kaynakları/Su kalitesi	<input type="checkbox"/> Evet	<input checked="" type="checkbox"/> Hayır
	Bina rehabilitasyonu ve küçük çaplı inşaat işleri	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Hava kalitesi	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Habitat (Doğal yaşam alanlarına, ormanlara ve/veya korunan alanlara etkiler) bitkisel toprak ve alt toprak	<input type="checkbox"/> Evet	<input checked="" type="checkbox"/> Hayır	Bkz. Tablo 5
	Dış ortam gürültü kirliliği	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Atık oluşumu	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Tehlikeli <sup>1</sup> ve toksik materyaller	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Tıbbi atıkların yönetimi	<input type="checkbox"/> Evet	<input checked="" type="checkbox"/> Hayır	Bkz. Tablo 5
	Enerji verimliliği bina ıslahı	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Fiziksel ve kültürel kaynaklar	<input type="checkbox"/> Evet	<input checked="" type="checkbox"/> Hayır	Bkz. Tablo 5
	Arazi edinimi <sup>2</sup>	<input type="checkbox"/> Evet	<input checked="" type="checkbox"/> Hayır	Bkz. Tablo 5
	Trafik ve yaya güvenliği	<input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü
	Diğer Hususlar <ul style="list-style-type: none"> <li>• İSG</li> <li>• Bilgilendirme</li> <li>• Bina hizmetlerinin devamlılığı</li> </ul>	<input checked="" type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Evet <input checked="" type="checkbox"/> Evet	<input type="checkbox"/> Hayır <input type="checkbox"/> Hayır <input checked="" type="checkbox"/> Hayır	Bkn “Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler” bölümü

<sup>1</sup> Zehirli/tehlikeli materyal asbest, zehirli boyalar, zararlı çözücüler, floresan gibi civa atıklarını, kurşunlu boyanın sökülmesi vb. ihtiva etmektedir.

<sup>2</sup> Arazi edinimi insanların yerinden edilmesi, geçim kaynaklarının değişimi, özel mülkiyetin gaspını kapsamaktadır. Bu durum, satın alınan ve / veya devralınan araziler için geçerlidir ve bahsi geçen şekilde elde edilen arazilerde yaşayanlar ve/veya gecekondü sakinleri ve işyeri sahiplerini etkilemektedir.

Tablo 4 Proje Kapsamında Çevresel – Sosyal Etkisi Beklenmeyen Durumlar

ETKİ PARAMETRESİ	ETKİ AZALTACAK / ALINACAK ÖNLEM
<b>TIBBİ ATIK YÖNETİMİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Proje süresi dikkate alınarak revir oluşturulmayacağı düşünülmektedir. Bunun yanında ilk yardım kiti/çantasının kullanılması sonucu oluşacak tıbbi atıklar tıbbi atık statüsünde değerlendirilecek, sızdırmaz ve tıbbi atık uyarısı bulunan poşetler ve kaplar içinde geçici olarak depolanacak ve tıbbi atık taşıma yetkisine sahip firmalara teslim edilerek nihai bertaraf sahalarına nakledilmesi sağlanacaktır.</li> <li>• Revir oluşturulması durumunda, Tıbbi atıkların geçici olarak depolanması, Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 14. Maddesi ve işleme tesislerine taşınması da 15. Maddesi uyarınca gerçekleştirilecektir.</li> </ul>
<b>SU KAYNAKLARI / SU KALİTESİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Proje alanı içerisinde yüzey üstü su kaynağı söz konusu değildir. Yer altı su kaynaklarına ilişkin yeterli seviyede bilgi alınmamıştır. Bunun yanında bina içinde gerçekleştirilecek renovasyon/tadilat çalışmalarının direkt olarak yer altı su kaynaklarını etkilemesi söz konusu değildir. Bina dışı çalışma sahalarının geneli beton zemine sahiptir bu bölgelerde toprak ve yer altı su kaynağı kontaminasyonu beklenmemektedir. Herhangi bir nedenle, bina dış cephe çalışmalarında kullanılan kimyasalların toprağa teması halinde; <ul style="list-style-type: none"> <li>① Katı formdaki kimyasallar (çimento vb.) ve kontamine toprak, kürek vb. ekipmanlarla alınacak ve tehlikeli atık depolama alanlarında geçici olarak depolanacaktır.</li> <li>① Sıvı kimyasalların herhangi bir nedenle toprağa sızması, dökülmesi halinde SIZINTI &amp; DÖKÜNTÜ kitleri ve emici pedleri kullanılacak, pedler tarafından emilemeyen kimyasal bulaşmış kontamine toprak kürek vb. ekipmanlar ile sıyrılarak tehlikeli atık geçici depolama alanlarına taşınacaktır.</li> <li>① Personellerin tamamı kimyasal madde sızıntıları, dökülme tehlikesi ve korunmasına ilişkin acil durum eğitimlerine katılacaktır. Eğitim içerikleri müşavir firma tarafından hazırlanacaktır.</li> </ul> </li> <li>• İnşaat çalışmaları sırasında inşaat çalışanlarının temizlik ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak için bina imkânları (tuvaletler ve lavabolar) üniversite yönetimleri ve bina teknik kadroları bilgi ve izinleri çerçevesinde çalışanların kullanımına sunulacaktır. Projede görev alan çalışanlar, bina teknik kadroları tarafından gösterilen WC ve lavaboları kullanacaklar bunun dışında kalan alanlara giriş yapmayacaklardır. Bu konuya ilişkin süreç saha İSG uzmanları ve saha sorumluları tarafından takip ve kontrol edilecektir. .</li> </ul>

<p><b>HABİTAT (DOĞAL YAŞAM ALANLARINA, ORMANLARA VE / VEYA KORUNAN ALANLARA ETKİLER) VE BİTKİSEL TOPRAK VE ALT TOPRAK</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Faaliyetlerin gerçekleştirildiği yakın çevrede sulak alanlar ve koruma alanı olarak kabul edilen alanlar bulunmamaktadır. Kapsama giren binaların çevresindeki yeşil alanlar “<b>Bina/Kampüs Konumları</b>” başlığı altında paylaşılan katı modeller üzerinden görülebilir. Saha çalışmalarının söz konusu alanları olumsuz etkilemesi beklenmemektedir. (Park alanı çelik konstrüksiyon çalışmaları esnasında az sayıda ağacın konumunun değiştirilmesi gerekebilir. Bu durumda ağaç türü dikkate alınarak ağaçların profesyonel şirketlerce taşınması ve başka alanlara uygun biçimde dikilmeleri sağlanacaktır. Bu çerçevede herhangi bir ağacın kesilmesine müsaade edilmeyecektir.) <ul style="list-style-type: none"> <li>Ağaca zararı olmayan budama işlemleri yapılabilecektir.</li> </ul> </li> <li>Bina dışı çalışma sahalarının geneli beton zemine sahiptir, bu bölgelerde toprak ve alt toprağın zarar görmesi beklenmez. Herhangi bir nedenle, bina dış cephe çalışmalarında kullanılan kimyasalların toprağa teması halinde; <ul style="list-style-type: none"> <li>Katı formdaki kimyasallar (çimento vb.) ve kontamine toprak, kürek vb. ekipmanlarla alınacak ve tehlikeli atık depolama alanlarında geçici olarak depolanacaktır.</li> <li>Sıvı kimyasalların herhangi bir nedenle toprağa sızması, dökülmesi halinde SIZINTI &amp; DÖKÜNTÜ kitleri ve emici pedleri kullanılacak, pedler tarafından emilemeyen kimyasal bulaşmış kontamine toprak kürek vb. ekipmanlar ile sıyrılarak tehlikeli atık geçici depolama alanlarına taşınacaktır.</li> <li>Personellerin tamamı kimyasal madde sızıntıları, dökülme tehlikesi ve korunmasına ilişkin acil durum eğitimlerine katılacaktır. Eğitim içerikleri müşavir firma tarafından hazırlanmıştır.</li> </ul> </li> </ul>
<p><b>FİZİKSEL VE KÜLTÜREL KAYNAKLAR</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yenileme faaliyetlerine konu binalar tarihi bina vasfına sahip değildir.</li> <li>Proje sahasında toprak üstü eser bulunmadığından Kültürel Mirası etkileyecek bir durum beklenmemektedir.</li> <li>Yine kazı çalışmaları öncelikli olarak öngörülmediğinden, toprak altı eserlerin gün yüzüne çıkması da beklenmemektedir.</li> </ul> <p>Kazı yapılması ve çalışma sırasında rastlantısal bulgu tespit edilmesi durumunda ise:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>İnşaat çalışmaları sırasında bulunan eserler “rastlantısal bulgu” olarak belirtilecek ve kayıt altına alınacaktır. Rastlantısal bulgu sonrasında izlenecek ve uygulanacak adımlar için “Rastlantısal Bulgu Prosedürü” hazırlanacaktır.</li> <li>Rastlantısal bulgular ile ilgili olarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları bilgilendirilecek ve şantiye sahasının bulunduğu alandan sorumlu olan Koruma Kurulu’ndan gerekli onayın gelmesi beklenecektir. Bu bekleme süresince herhangi bir inşaat çalışması gerçekleştirilmeyecektir.</li> <li>Rastlantısal bulgular ile ilgili olarak alandaki mevcut faaliyetin ertelenmesi ya da zamanlamasının yeniden düzenlenmesi için, ilgili tüm hükümlerin yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.</li> <li>Bu konuda yapılan tüm yazışmalar, alınan tüm kararlara uygun olarak ÇSYP güncellenecek ve tüm dokümanlar ÇSYP’nin ekinde sunulacaktır.</li> </ul>
<p><b>ARAZİ EDİNİMİ</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Projenin başlangıç ve farklı aşamalarında arazi edinimi ya da yeniden yerleşim durumu söz konusu değildir. Binanın bulunduğu alan maliye hazinesine aittir. Proje kapsamında ek alan ihtiyacı olmayacaktır.</li> <li>Proje kapsamında OP 4.12 Gönülsüz Yeniden Yerleşim’in uygulanmasını gerektirecek hiçbir arazi (kamu binaları inşa etmek için belirlenmiş) finansman için uygun olmayacaktır.</li> </ul>

<b>DiĞER HUSUSLAR / BINA HİZMETLERİNİN DEVAMLILIĞI</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Faaliyet süresince binanın hizmetlerini engelleyecek bir durum yaşanması beklenmemektedir, Bölgesel müdahaleler, bina yönetimleri ile planlanarak faaliyetlerini yürütebilmesi sağlanacaktır.</li><li>• Tüm bu sürecin sağlıklı yürütülmesi için gerekli önlem ve iyileştirmeler yüklenici tarafından yerine getirilecektir.</li></ul>
--	--

## 5. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂyet ÇÖZÜM MEKANİZMALARI

İdare; tüm paydaşların proje sürecinin sahada nasıl yürütüleceği hakkında bilgi sahibi olması ve varsa paydaşların itiraz ve önerilerini alabilmek için bu ÇSYP'yi on gün süre ile çalışma yapılan binada askıda tutacaktır. Askı sürecinin tamamlanması akabinde Paydaş Bilgilendirme Toplantısı düzenleyecektir. Ayrıca İdare bilgilendirme amaçlı alt projelere özel tanıtım materyalleri (broşür, poster, vs.) hazırlayacak ve bu materyallerin ilgili paydaşlara ulaştırılmasını sağlayacaktır.

ŞÇM, herhangi bir paydaşın projenin nasıl planlandığı, inşa edildiği veya uygulandığı konusunda bir şikâyet veya öneri sunmasını sağlayan bir süreçtir.

ÇŞİDB 'nin hâlihazırda hem telefon hem de web sitesi üzerinden erişilebilen bir çağrı merkezi<sup>3</sup> bulunmaktadır. Bu çağrı merkezi, Bakanlığın tüm faaliyetleri ile ilgili konuları kapsamaktadır. İdare, KABEV Projesi kapsamında kamu binalarında yürütülecek faaliyetler sırasında ortaya çıkabilecek şikâyet/görüş/önerilerin toplanması, değerlendirilmesi ve çözümlenmesi amacıyla, Proje uygulaması başlamadan önce KABEV Projesi'ne özel olarak şeffaf ve kapsamlı bir ŞÇM geliştirecektir. ŞÇM, ilgili tüm paydaşların gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında şikâyet/görüş/önerilerini ilgili kişi ve kurumlara ulaştırabilmesine yardımcı olacak ve paydaşların projeye katılımlarını güçlendirecektir. KABEV Projesi kapsamında şikâyetler birden fazla seviyede ele alınacaktır. (a) yüklenici düzeyinde; (b) müşavir düzeyinde; (c) ÇŞİDB İl Müdürlükleri düzeyinde; (d) ulusal düzeyde ÇŞİDB Proje Uygulama Birimi düzeyinde (PUB).

- a) **Yüklenici Seviyesi:** İnşaat işlerini yürütmek için atanan her yüklenici, herhangi bir paydaş (kamu binası yönetimi, bina kullanıcıları, ziyaretçiler, yerel topluluklar veya yararlanıcılar, proje çalışanları vb.) tarafından dile getirilen şikâyetleri/endişeleri/görüşleri/tavsiyeleri, Şikâyet Çözüm Mekanizması Prosedürüne uygun olarak almak, kaydetmek ve mümkünse çözümlenmekten sorumlu olacaktır. Yüklenici, Projede görev alan tüm personeline ŞÇM 'yi kullanabileceğini ve personelden gelecek şikâyetlerin ileride iş akdinin yenilenmesi hususunda bir engel teşkil etmeyeceğinin garantisini verecektir. KABEV Projesi kapsamında yapılan inşaat işleri nedeniyle Yüklenici şikâyetleri/endişeleri/görüşleri/tavsiyeleri çözemezse, bunları ilgili kişi / kurumlara yönlendirmekle yükümlüdür. Yükleniciler ayrıca çözülmüş ve çözülmemiş şikâyetler /endişeler /görüşler/tavsiyeler dâhil olmak üzere tuttıkları kayıtları haftalık olarak Müşavire rapor olarak sunacaklardır.
- b) **Müşavir Seviyesi:** Yüklenici düzeyinde ele alınamayan şikâyetler/endişeler/görüşler /tavsiyeler, İnşaat Kontrolörü olarak atanan Proje Yöneticisi tarafından ele alınacaktır. Proje Yöneticisi Şikâyet Çözüm Mekanizması Prosedürüne uygun olarak, bir durum raporu düzenleyerek yüklenicinin sorumluluklarını hatırlatacak ve sorunu çözmek ve gerekli düzeltici eylemlerin uygulanmasını sağlamak için gerekli önlemlerin alınmasını

---

<sup>3</sup> <https://181.csb.gov.tr/>

sağlayacaktır. Müşavir, Projede görev alan tüm personeline ŞÇM 'yi kullanabileceğini ve personelden gelecek şikâyetlerin ileride iş akdinin yenilenmesi hususunda bir engel teşkil etmeyeceğinin garantisini verecektir. Proje Yöneticisi şikâyetleri/endişeleri/önerileri/tavsiyeleri çözemezse, bunları Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na yönlendirmekle yükümlüdür. Müşavir, hem kendisine doğrudan gelen şikâyetleri/endişeleri/önerileri hem de yüklenici tarafından iletilenleri haftalık olarak Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na rapor olarak sunacaktır.

- c) **Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri Seviyesi:** KABEV Projesi kapsamında yürütülen faaliyetler ile ilgili olarak alınan şikâyet / endişe / görüş / önerileri mümkün olduğu ölçüde Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü sorumlu olacaktır. Müdürlükler ayrıca, kendisine ulaşan konuları çözsün ya da çözmesin, alınan tüm şikâyet / kaygı / görüş / önerileri derhal İdare'ye iletacaktır.
- d) **ÇŞİDB Seviyesi:** KABEV Projesi kapsamında, ÇŞİDB yukarıda belirtilen seviyeler aracılığıyla paydaşlar tarafından dile getirilen tüm şikâyet / endişe / görüş / tavsiyeleri toplamak, kaydetmek ve çözmekle sorumludur. ÇŞİDB, toplanan şikâyeti / endişeyi / görüşü / tavsiyeyi 30 gün içinde çözmekten ve sonuç hakkında şikâyet / endişe / görüşü / tavsiyeyi sahibini bilgilendirmekten sorumludur.

**Cinsiyet temelli şiddet ve cinsel sömürü ve taciz konularındaki şikâyetler için gizlilik bakımından Ek-2 de verilen web tabanlı şikâyet sisteminin kullanılması önerilmektedir. Gizliliğin sağlanabilmesi adına, söz konusu web tabanlı şikâyet sistemine yetkilendirilmiş bir personelin giriş yetkisi olacaktır.**

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kurumsal olarak şikâyet ve öneri toplama adına birçok alternatif yöntem belirlemiştir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Halkla İlişkiler Merkezi (CİMER) gibi ulusal şikâyet mekanizması başta olmak üzere, şikâyet ve önerileri İdare'ye iletme kanalları aşağıda verilmiştir:

- **E-posta** [yigmenerji@csb.gov.tr](mailto:yigmenerji@csb.gov.tr)
- **ÇŞİDB Çağrı Merkezi** Alo 181
- **Alo181.csb.gov.tr**/web adresinde yer alan Bilgi/Şikâyet Başvuru Formu
- İl Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlükleri
- ÇŞİDB projenin internet sitesinde yer alan şikâyet formu (<https://kabevanket.csb.gov.tr/sikayet.jsp>)

İnşaat Yüklenicisi; kamu binalarının yenilenmesi sırasında şikâyet/görüş/önerilerin alınması, kaydedilmesi ve çözülmesinden sorumlu olacaktır. İnşaat işlerini yürütmek üzere atanan her yüklenici, kamu binası yönetimi ve çalışanları, ziyaretçileri ve yararlanıcılar tarafından inşaat çalışmaları konusunda gelen şikâyet/görüş/önerileri almak, kaydetmek için bir sistem tanımlayacaktır. Yüklenici şikâyet/görüş/önerileri; Ek-3 ve Ek-4'te verilen Şikâyet ve Öneri Formu ve Şikâyet Kapatma Formu aracılığı ile kayıt altına alacaktır. Sözlü gelen şikâyet/görüş/öneriler ise, Yüklenicinin sorumlu personeli tarafından Şikâyet ve Öneri Formu doldurularak kayıt altına alınacaktır. Yüklenici kayıt altına aldığı şikâyetleri her hafta başı Proje Müdürü'ne göndermekle yükümlüdür. Proje Müdürü gelen şikâyet/öneri/talepleri haftalık olarak ÇŞİDB'ye bildirmekle yükümlüdür.



Farklı kanallar aracılığıyla toplanan şikâyet/görüş/öneriler İdare tarafından kayıt altına alınarak 30 gün içerisinde cevaplanacaktır.

Şikâyet/görüş/öneriler ile ilgili kayıtlar, ÇŞİDB tarafından düzenli olarak DB ile paylaşılacaktır. Ayrıca DB'nin desteklediği projelerden olumsuz şekilde etkilendiğini düşünen kişi ya da topluluklar şikâyetlerini, proje seviyesinde mevcut olan ŞÇM aracılığı ile ÇŞİDB'ye veya DB'nin Şikâyet Çözüm Servisi (SÇS) (<https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>) aracılığı ile DB 'ye iletebilirler.

Projeden etkilenen topluluklar ya da kişiler, şikâyetlerini ayrıca DB Bağımsız Teftiş Paneline de iletebilirler. Bu panel DB'nin performans kriterlerinin bir veya birkaçının ihlali sonucu şikâyet eden kişi ya da toplulukların zarara uğrayıp uğramadığını veya uğratılabileceğini belirler. Panel, kendisine ulaşmış şikâyetler hakkındaki endişelerini DB'ye doğrudan iletebilir. Bu aşamada DB şikâyetler hakkında cevap verme fırsatına sahip olur.

## 6. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER

Tablo 5 Çevresel ve Sosyal Riskler &amp; Etkileri ve Alınacak Önlemler

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>BİLGİLENDİRME</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İnşaat faaliyetleri başlamadan önce; kampüs kullanıcıları, bina kullanıcıları, üniversite yönetimi, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı çalışanları ve ilgili diğer tüm paydaşlar, gerçekleştirilecek çalışmalar ve alınacak önlemler konusunda:</li> <li>🔍 Fiziki ya da uzaktan yapılacak bir toplantı,</li> <li>🔍 İletişim materyalleri (broşür, poster, vs.) yardımı ile,</li> <li>🔍 Bu ÇSYP'nin binada 10 gün süre ile askıda kalması aracılığı ile</li> </ul> <p>bilgilendirilecektir. Ek olarak, projenin uygulanma süresi boyunca bu ÇSYP'nin nihai versiyonu şantiye alanında erişilebilir olacaktır.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Şantiye alanında; inşaatın başlama, bitiş tarihleri ve çalışma periyotları ile alınan izinlere ilişkin bilgileri içeren, herkesin kolayca görebileceği bir tabela yerleştirilecektir.</li> <li>İnşaat faaliyetleri esnasında oluşabilecek büyük çaptaki çevresel kazalar ve işyeri kazaları (yaralanma, ölümle sonuçlanan kazalar, çevresel dökülmeler gibi çevre kazaları, vb.) 3 iş günü içinde ÇŞİDB'ye bildirilecek ve 30 işgünü içinde kök sebep analiziyle birlikte kaza raporu ÇŞİDB'ye gönderilecektir. ÇŞİDB de bu bilgileri DB ile eşzamanlı olarak paylaşacaktır.</li> <li>Şantiye alanı girişinde tedarikçiler, çalışanlar ve altyüklenicilerin görebileceği ve okuyabileceği şekilde İSG hedefleri ve İSG politikası yayınlanacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İdare</li> <li>Müşavir</li> <li>Yüklenici</li> </ul>

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Enerji verimliliği kapsamında binanın yenilenmesi çalışmalarının bütünü ve yapılacak tüm renovasyon faaliyetleri sürdürülebilirlik faaliyetidir. Fotovoltaik panel kurulması faaliyetleri enerji verimliliği kapsamındadır.</li> <li>Projenin öncesi ve sonrasında yapılacak izleme toplantıları veya anket çalışmaları ile kullanıcıların, proje süreç ve sonuçlarından memnuniyet düzeyleri araştırılacaktır</li> <li>Sürdürülebilir kalkınma perspektifinde projede görev alacak personelde kadın çalışan istihdamı öncelikli olarak gözetilmelidir.</li> <li>Projenin bölgedeki ekonomik kalkınmaya (bölgeden işçi istihdamı, bazı malzeme tedarikinin bölgeden temini ve yerel işletmelerin kullanılması) devamlı olmasa da proje süresince fayda sağlaması beklenmektedir.</li> <li>Misafir veya kurum çalışanı otoparkına PV Panel yerleştirme uygulaması başlamadan önce, bu otoparkın günlük araç kullanım sayısı belirlenecek ve belirlenen araç sayısı kadar bir alan idare ile fikir alışverişinde bulunularak alternatif misafir park alanı olarak tahsis edilecektir. Alternatif alan belirlendikten sonra otopark kullanıcıları için alternatif park alanını tarifler yönlendirici işaretler yerleştirilecektir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İdare</li> <li>Müşavir</li> <li>Yüklenici</li> </ul>

İSG	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Şantiye sahasına görevi olmayan üçüncü kişilerin girmesi engellenecektir.</li> <li>• Şantiye sahasında görev alacak personelin isimleri gerekli eğitimbelgeleriyle birlikte liste halinde sunulacak, uygun eğitim ve kişisel koruyucu donanıma sahip çalışanlar yaka kartları ile şantiye sahasına girecektir.</li> <li>• 18 yaşından küçüklerin şantiye sahasına girmesine izin verilmeyecektir.</li> <li>• Şantiye sahasında sigara içilebilecek alanlar yüklenici tarafından belirlenecektir.</li> <li>• Yeme – içme, mola/dinlenme, WC ve lavabo ihtiyaçları çalışma yapılacak bina içerisinde teknik birimler tarafından gösterilen alanlarda sağlanacaktır. Bu konu üniversite yönetimlerinin bilgisi dahilinde olacaktır. Projede görev alacak çalışanlar tahsis edilen alanların dışına çıkmayacaktır.</li> <li>• İşçilerin kullanımı içingerekli olan hijyen malzemeleri yüklenici tarafından sağlanacaktır. Atıksu için bölgedeki kanalizasyon altyapısı kullanılacaktır.</li> <li>• İşçilere içme suyu olarak ambalajlı su (pet şişe, cam şişe v.b.) temin edilecektir.</li> <li>• Temiz kullanım suyu binanın hali hazırdaki tesisatları üzerinden sağlanacaktır. Söz konusu suların içilmesi yasaklanacaktır. Yüklenici, çalışanlar için sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlayacak, uluslararası en iyi uygulamalar ile Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından sağlanan pandemi ile ilgili sağlık ve güvenlik tedbirleri de dahil olmak üzere, Türk Mevzuatına uygun kişisel koruyucu donanımları (KKD) sağlayacak, kullanılmasını takip ve kontrol edecektir. (her zaman baret kullanımı, gerekli olan durumlarda solunum koruyucu, koruyucu gözlük, tam vücut emniyet kemeri ve ayak koruyucu vb. kullanımı).</li> <li>• KKD ve iş kıyafetleri ile çalışanların kendilerine ait giysileri ayrı ayrı yerlerde muhafaza edilecek ve bunun için bina içinde kapalı soyunma alanları oluşturulacaktır.</li> <li>• Gün kayıplı iş kazalarının oluşması halinde, kaza araştırması yapılacak ve raporlanacaktır.</li> <li>• Sağlık ve güvenlik olayları, tedavi gerektiren kazalar, yaralanmalar ve tüm ölümlere ilişkin durumlar 3 iş günü içinde ÇŞİDB'ye bildirilecek ve 30 işgünü içinde kök sebep analiziyle birlikte kaza raporu ÇŞİDB'ye gönderilecektir.</li> <li>• Yüksekte çalışma yapılması halinde; çalışanlara yüksekte çalışma eğitimi teorik ve pratik olarak ayrıca verilecektir. Yüksekte çalışacak kişilerin sağlık raporunda yüksekte çalışabilir görüşü işyeri hekimi tarafından belirtilmiş olacaktır.Çalışma öncesi yüksekte çalışma planı hazırlanacak ve iş izni alınacaktır. Yüksekte yapılan çalışmalar ehil kişi ve iş güvenliği uzmanı gözetiminde yapılacaktır. Düşmeye karşı koruyucu sistemler ve yüksekte çalışma ekipmanları ilgili mevzuata uygun olarak seçilecek, kontrol, bakım ve onarımları özel olarak eğitilmiş görevliler tarafından yapılacaktır.</li> <li>• Kullanılacak olan tüm iş ekipmanlarının gerekli olan periyodik kontrol ve/veya bakımları yaptırılacak, standartlara uygunluğu ve CE belgeleri kontrol edilecek, ilgili kayıtlar tutulacak, aksi halde çalışma alanına alınmayacaktır. İş ekipmanını kullanmakla görevli çalışanlara işe özgü eğitim verilecektir.</li> <li>• Malzemeler için alım, sevkiyat süreçleri ile depolama alanlarının planlamalarının yapılması sağlanacaktır.</li> <li>• Yüklenici aynı binada çalışacak her on (10) çalışan için İlk Yardımcı Belgeli bir çalışan bulunduracak, işçi sayısının 10'un altında olması durumunda da en az bir (1) ilk yardımcı bulunduracaktır. .</li> </ul>	Yüklenici Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
-----	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tehlikeli kimyasallarla çalışma prosedürünün hazırlanması, malzemelerin depolama alanlarının oluşturulması sağlanacaktır. Kimyasal maddeler güvenlik bilgi formları kontrol edilerek sahaya alınacaktır.</li> <li>• Mesleki yetkinlik belgeleri olmayan çalışanlar çalıştırılmayacaktır.</li> <li>• Çalışanların tümü temel İSG eğitimleri ile işe başlama eğitimlerini tamamladıktan sonra çalışmaya başlayacaklardır. Mevzuatın gerektirdiği hallerde eğitimler güncellenecektir.Bina içi ve dışı tadilat alanları uyarı/ikaz bantları ile ayrılacaktır. Söz konusu alanlara erişimin kısıtlanması için gerekli uyarı levhaları yeterli sayıda tesis edilecektir.</li> <li>• Ziyaretçilerin tadilat alanlarına yaklaşmalarına izin verilmeyecektir. Ancak gerekli hallerde süreç takibi için bina teknik kadroları, uzmanlıkları çerçevesinde gerekli güvenlik tedbirleri alınmak ve gerekli KKD' leri kullanmak üzere söz konusu alanlara, yetkili çalışanlar gözetiminde katılabileceklerdir.</li> <li>• .</li> <li>• Haftalık ve aylık saha İSG toplantıları yapılacaktır.</li> <li>• Sahada yürütülecek her faaliyet için yapım metodu ve risk değerlendirmesi yapılacaktır.</li> <li>• Gece çalışması, yüksekte çalışma, kazı işleri, kaynak işleri vb. tehlikeli çalışmalar için iş izin sistemi kurulacaktır.</li> <li>• Bakım onarım çalışmaları, tehlikeli gerilimle çalışmalar gibi enerjili hatlardaki çalışmalar için kilitle etiketle sistemi kurulacaktır.</li> <li>• Sahada isg uygunsuzluklarına ilişkin disiplin uygulaması sistemi kurulacak ve tüm çalışanlara bu konuda eğitim verilecektir.</li> <li>• Pandemi tehdidine karşı şantiyelerde dezenfektan ve antiseptik bulundurulacaktır.</li> <li>• Covid-19 da dahil olmak üzere herhangi bir salgın veya pandemi/bulaşıcı hastalık durumunda Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından sağlanan rehberler, yönergeler ve tavsiyelere uygun hareket edilecek , hem çalışanlar hem de çalışma yerleri için İSG açısından tüm önlemler alınacaktır.</li> <li>• Projenin inşaat faaliyetleri sırasında meydana gelebilecek ve acil müdahale gerektiren durumların (yangın, deprem, kimyasal döküntü vs.) kontrol edilebilmesi için, toplum ve çevre sağlığını da kapsayacak olan prosedürler hazırlanacak ve tüm çalışanlar ile paylaşılacaktır.</li> <li>• Sahaların uygun şekilde sağlık ve güvenlik işaretleri ile işaretlenmesi (uyarı levhaları vb.) sağlanacak, çalışanlar sahada uyulacak kurallar ile ilgili bilgilendirileceklerdir.</li> <li>• Çalışanlar için çalışma sahası ve gerçekleştirilecek işlerle ilgili olası riskleri belirten çalışma kuralları da dâhil olmak üzere, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimleri ve iş güvenliği toplantıları gerçekleştirilecektir. Bunların arasında, çalışanlara Pandemiden nasıl korunulması gerektiği ve semptomlar görüldüğünde ne yapılması gerektiği ile ilgili düzenli eğitimler de bulunacaktır.</li> <li>• İnşaat faaliyetleri nedeni ile uzun ya da kısa vadede elektrik, su, doğalgaz kesintisi olacak ise bu durumda gerekli güvenlik önlemleri alınacak ve bina kullanıcıları kesintiden makul bir süre önce bilgilendirilecektir.</li> </ul>	
--	--	--

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Çalışanların sağlık taramaları, işe giriş evrakları (özlük dosyaları), eğitim dokümanları, KKD teslim tutanakları, onaylı defter gibi İSG mevzuatı kapsamında hazırlanması ve temin edilmesi gereken tüm belgeler ve kayıtlar çalışma alanında bulundurulacaktır. Tüm bu dokümanlar, Müşavir ve Bakanlık denetimleri için sunuma hazır olacaktır.</li> <li>• İSG başlığı altında görev – yetki ve sorumlulukları belirten ve iletişim bilgilerinin de olduğu organizasyon şeması oluşturulacaktır</li> <li>• İSG’den sorumlu gerekli sertifikasyon ve deneyime sahip bir personel sahada görevlendirilecektir.</li> <li>• İnşaat çalışmaları sırasında kamu bina girişlerinde değişiklik yapılması durumunda, engelli kullanıcılar için uygun yapıların oluşturulması sağlanacaktır.</li> <li>• Tüm faaliyetler, hem İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatına hem de DB Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Yönergelerine uygun olarak yürütülecektir.</li> <li>• İnşaat işleri başlamadan önce yapılacak tüm işler için İSG Planı ile Risk Değerlendirme çalışması hazırlanacaktır. İlgili prosedürler ve planlar ("Acil Durum Planları" dahil) uygulanacaktır.</li> <li>• Hazırlanacak İSG Planında toplum sağlığı da işlenecek., bina kullanıcıları ve yerel halkla iletişimi sağlayacak bir kişi ve pozisyon planda tanımlanacaktır.</li> <li>• İnşaat aşamaları süresince gerçekleştirilen tüm faaliyetler ve olayların (toplantı, denetim, gözetim, eğitim, kaza, yangın v.b. ) kayıtları tutulacaktır.</li> <li>• Yüklenici ve altyüklenicilerinin hepsini kapsayacak şekilde: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Cebri/Zorla çalıştırma yapmayacağını, çocuk işçi ve sigortasız işçi çalıştırmayacağını, işçileri arasında herhangi bir ayrımcılık (yaş, cinsiyet, din, dil, ırk vs.), zor kullanma, kötü muamele, zorbalık, hakaret ve aşağılamada bulunmayacağı hususunda yazılı ve imzalı bir sosyal politika/yazılı bir taahhütname oluşturmalıdır. Bu dokümanda aynı zamanda tüm yüklenici çalışanlarının da birbirleri ile olan ilişki ve iletişimlerinde bu hususlara dikkat etmeleri gerektiği vurgulanmalıdır.</li> </ul> </li> <li>• Yüklenici, Yapım İşlerinin ifası kaynaklı bulaşıcı hastalıkların (HIV virüsü gibi Cinsel Yolla Bulaşan hastalıklar ve enfeksiyonlar dahil) ve bulaşıcı olmayan hastalıkların yayılmasını önleyici tedbirler alacak, bu bağlamda bilhassa hassas ve kırılabilir toplum gruplarının farklı oranlarda risk altında olduğu bilinciyle hareket edecektir. Sözleşmeyle bağlantılı geçici veya daimi işgücü hareketliliğinden kaynaklanabilecek bulaşıcı hastalıkların yayılımını önleyici ve etkilerini azaltıcı tedbirleri uygulayacaktır.</li> </ul>	

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>GÜVENLİK</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uygulama/inşaat işine başladığı andan itibaren inşaat sahası içerisinde bulunan görevli tüm personelin ve diğer bireylerin can ve mal güvenliğinden yüklenici sorumlu olacaktır.</li> <li>• İnşaat işleri sırasında herhangi bir hasar meydana gelirse, Yüklenici; Yararlanıcı Kurum, İşveren ve/veya 3. tarafın oluşan zararlarının tamamını telafi edecektir.</li> <li>• Çalışmalar sırasında T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın güvenlik kuralları ile Sağlık Bakanlığı'nın kuralları dikkate alınacaktır. İlgili kurallar, İşlerin yapımı sırasında genel referans olarak kullanılacaktır.</li> <li>• Yüklenici, sahada özel olarak kazalara karşı güvenlik ve koruma konusu ile ilgilenecek yetkili personel bulunduracak olup, bu personel Yüklenici'nin tüm işçileri ve işgücünün yanı sıra, Proje Müdürü, şantiyedeki işverenin personeli, ekipmanı, ofisleri ve diğer tesisleri ile de ilgilenecektir. Bu kişi, bu iş için gereken özellikleri taşıyan, talimat verme yetkisi olan ve kazaların önlenmesine yönelik gerekli tüm önlemleri alabilecek bir kişi olacak ve Yüklenici tarafından özellikle bu amaç için kurulmuş bir ekibi oluşturacaktır.</li> <li>• Yüklenici imalat yapacağı mekanlardaki değiştirilmeyecek ve kullanılacak olan malzeme ve teçhizat ile imalatların zarar görmemesi için gerekli her türlü emniyet tedbirini alacaktır.</li> <li>• Gerekli sayıda bekçiden oluşan bir güvenlik ekibi Şehir Güvenlik Kuvvetleri ile iş birliği içinde olacak ve bütün kural ve onlardan alacağı talimatlara kesin olarak uymak suretiyle görevini yürütecektir.</li> <li>• Yüklenici, iş sahası için en az 1 (bir) adet gece bekçisi bulunduracaktır.</li> <li>• Değişimi gerçekleştirilen makine ekipman ve sistemlerin hurdaları zarar verilmeden bina yönetimine teslim edilecektir. Söz konusu makine, ekipman ve sistem parçaları bina yönetimi tarafından talep edilen alana (Bina içerisinde ve/veya bina çevresinde) yüklenici firma tarafından taşınacaktır. Taşıma ve teslim işlemleri teslim tutanağı ile gerçekleştirilecektir. Söz konusu tutanağın taraflarca imzalandığı tarih itibarı ile hurdalara ilişkin sorumluluk bina yönetimine ait olacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüklenici</li> </ul>
<b>HAVA KALİTESİ / EMİSYON</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yıkıntı atıkları oluşması durumunda, birinci kattan sonra moloz atma bacası kullanılacaktır.</li> <li>• Yıkıntı atıkları, İlçe Belediyesinin belirlemiş olduğu kontrollü alana gönderilecektir.</li> <li>• Yıkıntının/molozun tozunun azaltılması için üzerine su püskürtülecektir.</li> <li>• Proje sahasının çevresi (kaldırımlar, yollar) toz oluşumunun önlenmesi için molozdan arındırılacaktır.</li> <li>• İnşaat ya da atık malzemelerin yakılması kesinlikle yasaktır.</li> <li>• İnşaat sahasındaki inşaat makinaları uzun süre rölantide / boşta çalıştırılmayacaktır.</li> <li>• Malzeme taşınması gereken durumlarda kamyonların üstü örtülecektir. Bu tip araçların kampüs içi hızları 20 km ile sınırlandırılmıştır.</li> <li>• Kullanılacak tüm araçların egzoz emisyon izinleri olacak ve bütün araçların düzenli olarak bakımları yapılacak veya bakım yapıldığı denetlenecektir.</li> </ul>	<p>Yüklenici Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</p>

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>DIŞ ORTAM GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• İnşaat işlemleri sırasında oluşan gürültü, izinlerde belirtilmiş olan zaman dilimleri ile sınırlı olacaktır.</li> <li>• İnşaat işlemleri mümkün olduğunca gündüz zaman dilimi ile sınırlı tutulacaktır. Faaliyetlerin akşam ve gece zaman diliminde gerçekleştirilmesinin gürültü açısından mahsuru söz konusu değildir. Kampüs gece pasif konumdadır, bekçi, özel güvenlik dışında personel söz konusu değildir.</li> <li>• İnşaat aşamasında gerçekleştirilen çalışmalar sırasında jeneratör, hava kompresörü ve çalışan diğer mekanik ekipmanların motor kapakları kapalı tutulacak, ekipmanlar öğrenci alanlarından olabildiğince uzak noktalara yerleştirilecektir. Söz konusu ekipmanların tamamında plastik takoz kullanımı zaruridir. Bu suretle vibrasyona bağlı aşırı gürültü engellenmiş olacaktır. Cihaz tercihinde bu durum gözetilmelidir.</li> <li>• Şantiye faaliyeti sonucu oluşabilecek darbe gürültüsü, LC max gürültü göstergesi cinsinden 100 dBC'yi aşmayacaktır.</li> <li>• İnşaat aşamasında gürültü seviyesinin artış göstermesi durumunda, iş makinelerinin aynı anda çalıştırılmaması ya da mümkün olduğunca yeni model araçlar kullanılması gibi önlemler alınacaktır.</li> <li>• Şantiye sahası yakınında yapılan çalışmalardan etiklenme riski barındıran, ikamet etmekte olan yerel halk söz konusu değildir. Bütün çalışmalar izole kampüs alanı içerisinde gerçekleştirilecektir.</li> <li>• Proje kapsamında makine, ekipman, malzeme ve personel taşınması yapan araçların lüzumsuz korna, siren kullanımı yasaklanacaktır. Bu kural kampüs içi olduğu kadar kampüs dışını da kapsamaktadır. Bu tip hususlara ilişkin şikayetlerin alınabilmesi için araçlara iletişim numaraları ilâştirilecektir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüklenici</li> <li>• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>



RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>ATIK YÖNETİMİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• İnşaat faaliyetleri süresince tüm atık türleri kaynağında ayrı toplanacak ve belirlenen geçici atık depolama alanlarına taşınacaktır. (Geçici depolama süresi 6 ay ile sınırlıdır.)</li> <li>• İnşaat sürecinde ortaya çıkan atıkların tehlikeli atık grubuna dahil olması durumunda, depolanma ve bertarafı tehlikeli atıklar kategorisine göre gerçekleştirilecektir.</li> <li>• Yüklenici firma ile yararlanıcı kurum arasında protokol imzalanması durumunda mevcut atık yönetim sistemini kullanılabilecektir. Ancak yapılan protokol ile yüklenici kendi atıklarından kaynaklanan maliyetleri karşılamakla yükümlü olacaktır.</li> <li>• Sahada genel çöp (evsel atıklar) kimyasal/tehlikeli atıklardan ayrıştırılacak ve uygun konteynerlerde saklanacaktır.</li> <li>• İnşaat atıkları lisanslı taşıyıcılar tarafından düzenli olarak toplanacak ve bertaraf edilecektir.</li> <li>• Atık bertarafı ve geri dönüşümüne ait dokümanlar düzenli olarak kayıt altında tutulacaktır. Bu kayıtların tutulması için Atık Kayıt Bilgi Formu hazırlanacaktır.</li> <li>• Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programlarında Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetim uygulaması kullanılarak tehlikeli atıkların lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmesi sağlanacaktır.</li> <li>• Uygun durumlarda, tehlikeli atıklar dışındaki atıklar, ilgili yönetmeliklere uygun olarak yeniden kullanabilecek ya da geri dönüşümleri sağlanabilecektir.</li> <li>• Söküm faaliyetleri sonucunda binaya ait zimmetli malzeme oluşması durumunda bina yönetimine çıkan malzemenin teslim edildiğine dair belge alınacaktır.</li> <li>• Tehlikeli kimyasal madde; döküntü sızıntı durumlarına uygun biçimde müdahale için çalışanlar eğitime tabi tutulacaktır. Bu tip durumlara müdahale için uygun tipte emici döküntü pedlerinin çalışma sahalarında ve araçlarında bulundurulması sağlanacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüklenici</li> <li>• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>EVSEL ATIKLAR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Oluşacak evsel nitelikli atıklar kaynağında ayrıştırılacak (plastik, cam, kağıt, vb.) ve değerlendirilebilir olanların geri dönüşümü sağlanacaktır. Atıkların uygun biçimde ayrıştırılması için çalışanlara eğitim verilecektir (Kontamine atıkların ayrıştırılması vb.).</li> <li>• Geri kazanımı mümkün olmayan atıklar, ağız kapalı sıhhi çöp bidonlarında biriktirilecek, İlçe Belediyesinin katı atık toplama sistemi aracılığıyla düzenli depolama sahalarına gönderilecektir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüklenici</li> <li>• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>ATIK YAĞLAR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Şantiyedeki çalışmalardan kaynaklanan farklı kategorilerde yağ türleri olması durumunda, bu yağlar ayrıca depolanacaktır.</li> <li>Atık yağların depolandığı konteynerlerin ağzı kapalı tutulacak ve yağmur suyundan korunacaktır.</li> <li>Taşma ve dökülmelere karşı, sahada emici döküntü kitleri bulundurulacaktır.</li> <li>Atık yağlar, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir.</li> <li>Orta ve büyük ölçekli çevresel kazaların oluşması halinde, kaza araştırması yapılacak ve raporlanacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>ATIK PİLLER / AKÜLER</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık piller diğer atıklardan ayrı olarak toplanacak ,yetkilendirilmiş kuruluşlara teslim edilecek ve geri dönüşümü sağlanacaktır.</li> <li>Atık pil ve akümülatörler, Belediye sınırları içinde bulunan atık pil ve akümülatör bertaraf tesislerine, yetkili taşıma firmaları aracılığıyla ulaştırılacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İnşaat faaliyetleri süresince araç lastiklerinin değiştirilmesi gerektiği durumlarda; eski lastikler, lastik dağıtımı ve satışını yapan işletme ve taşıma lisanslı araçlar aracılığıyla bertaraf edilecektir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Diğer atıklar ile bina ıslahından oluşan yıkıntı atıkları karıştırılmayacaktır.</li> <li>İnşaat/yıkıntı atıklarının oluşması durumunda geri kazanılması ve özellikle alt yapı malzemesi olarak yeniden değerlendirilmesi öncelikli olarak değerlendirilecektir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>ASBEST YÖNETİMİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahasında asbest bulunması durumunda,bu madde açıkça tehlikeli madde olarak belirtilecektir.</li> <li>Proje sahasında asbest olması durumunda, asbest etkisini en az düzeye indirmek için uygun şekilde muhafaza edilecek ve sızdırmazlığı sağlanacaktır.</li> <li>Asbestin sökülmesinin gerektiği durumlarda, söküm öncesinde asbest tozunun en az düzeyde tutulması için ıslatma maddesi kullanılacaktır.</li> <li>Asbest materyalinin geçici süre ile saklanması gerektiği durumlarda, atıklar güvenli bir şekilde kapalı konteynerler içinde tutulacak ve uygun şekilde etiketlenecektir.</li> <li>Sökülen Asbest, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir.</li> <li>Asbest ile ilgili prosedür Ek 5'te bulunmaktadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>TEHLİKELİ YÖNETİMİ</b>	<b>ATIK</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahasında tehlikeli atıkların geçici olarak depolanması durumunda; atıklar sağlam, sızdırmaz, emniyetli ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygun konteynerlerde ve alan içerisinde muhafaza edilecek, konteynerlerin üzerinde tehlikeli atık ibaresine yer verilecek ve depolanan maddenin atık kodu, miktarı, içeriği, özellikleri, koruma koşulları ve depolama tarihi konteynerler üzerinde belirtilecektir. Tehlikeli maddeler azami 6 ay geçici olarak depolanabilir.</li> <li>Zararlı maddelerin saklandığı konteynerler, toprağa dökülme ve sızıntıyı önlemek için sızdırmaz beton alanlara yerleştirilecektir.</li> <li>Tehlikeli atıklar, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir.</li> <li>Zehirli içeriğe sahip boyalar, eritici madde (solvent) ya da kurşun bazlı kimyasallar kullanılmayacaktır.</li> <li>Tehlikeli atıkların yönetimi Atık Yönetimi Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilecektir.</li> <li>Şantiye sahasında oluşması muhtemel tehlikeli kimyasal ve atıkların Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir.</li> <li>Çalışma sahalarında döküntü sızıntı emici ped kitleleri hazır bulundurulacaktır. Görevli bütün personeller tehlikeli kimyasal sızıntı, döküntüsüne ilişkin korunma ve acil durum eğitimine tabi tutulacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
<b>ŞİKAYET/GÖRÜŞ ÖNERİLER</b>	<b>&amp;</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>İnşaat faaliyetlerinden kaynaklı şikâyet/görüş/önerileri saha ölçeğinde inşaat Yüklenicisinin sorumlu çalışanı Ek 2 ve 3'te verilen formlar aracılığı ile toplayacak, kayıt altına alacak ve idareye ileticektir.</li> <li>İnşaat faaliyetleri sırasında paydaşlardan gelebilecek her türlü sözlü şikâyet/görüş/öneri de Ek-2 ve Ek-3'te verilmiş olan formlar kullanılarak kayıt altına alınacak ve takip edilecektir.</li> <li>Yüklenici tarafından işçilerin de şikâyetlerini iletebileceği bir mekanizma oluşturulacak ve hakları konusunda bilgilendirileceklerdir</li> <li>Yüklenicinin saha sorumlusuna Şikâyet ve Çözüm Mekanizmasının işleyişine dair eğitim verilecektir.</li> <li>Proje kapsamında toplanan şikâyet/görüş/öneriler için 15 iş günü içerisinde düzeltici faaliyetlerde bulunulacak olup, çözüm süresinin 15 günden fazla olması durumunda (çözüm süresi en fazla 30 takvim günü sürecektir) bu husus yüklenici/PUB ile şikâyetçi arasında kararlaştırılmalıdır. Sürecin sonunda başvuru sahibi, talebin kapatıldığı konusunda bilgilendirilecektir.</li> <li>Cinsiyet temelli şiddet, cinsel sömürü ve taciz konusunda gelecek şikâyetlerde misilleme ihtimali dikkate alınarak gizlilik ilkesine göre işlem yapılacaktır.</li> <li>Yüklenici, ŞÇM ile ilgili tüm çalışmalarda KABEV Projesi ŞÇM Prosedürüne uygun işlem yapacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İdare</li> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
<b>TOPLUM SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ / TRAFİK VE YAYA GÜVENLİĞİ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• İnşaat alanları, olası kazaları önlemek için sağlık ve güvenlik işaretleri ile çevrili olacaktır.</li> <li>• Çalışma yöntem ve saatleri, bina kullanıcılarının inşaat faaliyetlerinden en az seviyede etkileneceği şekilde planlanacaktır.</li> <li>• İnşaat faaliyetleri nedeni ile uzun ya da kısa vadede elektrik, su, doğalgaz kesintisi olacak ise, bu durumda bina kullanıcılarına kesintiden makul bir süre önce bilgilendirilme yapılacaktır.</li> <li>• İnşaat alanları uyarı/ikaz bantları ile ayrılacak ve güvenliği sağlanacaktır.</li> <li>• İnşaat süresince çalışacak olan her türlü aracın belirlenen hız limitine uymaları sağlanacaktır.</li> <li>• Proje sahasının etrafı ve yakınları trafik işaretleri ve uyarı levhalarıyla düzenlenecektir.</li> <li>• Proje sahasının görünürlüğü sağlanacaktır.</li> <li>• Saha içindeki yayalar yolları ve araç geçiş yolları birbirinden ayrılacaktır. Bu yollar trafik planına işlenecektir.</li> <li>• Yerel halk, bina ziyaretçileri ve kullanıcıları, olası tehlikeler ve riskler konusunda gerek uyarı levhaları ile gerek bilgilendirme konuşmaları ile bilgilendirilecektir.</li> <li>• Kullanıcılar ve diğer paydaşlar; Pandemi hususunda alınan tedbirler de dahil olmak üzere yapılacak çalışmalarla ilgili uygun medya kullanılarak ve/veya halkın erişebileceği alanlarda (çalışma sahaları da dahil olmak üzere) matbu metaryaller ve levhalar ile bilgilendirilecektir.</li> <li>• Saha içindeki yaya yolları ve araç geçiş yolları birbirinden ayrılacaktır. Bu yollar trafik planına işlenecektir.</li> <li>• Bölge trafiğini etkileyecek faaliyetler, mümkün olduğunca trafiğin yoğun olduğu saatler göz önüne alınarak planlanacaktır. Projede görev alacak tüm sürücüler, yol güvenliği, hız limitleri, proje süresince uyulması gereken trafik kuralları ve dikkat edilmesi gereken koşullar konusunda bilgilendirilecektir.</li> <li>• Proje kapsamında kullanılacak tüm araçların ağırlıkları, ilgili mevzuatta verilen limitleri aşmayacaktır.</li> <li>• Sahada tehlikeli kimyasal ya da atık depolanması durumunda, bu atıkların transferi halk sağlığına tehdit oluşturmayacak şekilde lisanslı taşıyıcılar tarafından gerçekleştirilecektir.</li> <li>• Özel yükler, yetkili mercilerle anlaşarak hazırlanmış rotaları kullanacaklardır. Belirtilen rotalar, yollarda trafiğin yoğunlaşmasını engelleyecek şekilde programlanacak ve olası rahatsızlığın engellenmesi için önceden yayımlanacaktır.</li> <li>• Trafik konusundaki tüm organizasyon, yetkili kurumlar ile görüşülecek ve planlanacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüklenici</li> <li>• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>

<p><b>DiĞER HUSUSLAR</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Çalışanların iş aralarında dinlenebilmeleri için uygun ortam yüklenici firma tarafından (<i>çalışan sayısı, dinlenme saatleri</i>) sağlanacaktır.</li> <li>• Çalışanların; yemek yeme yerleri Üniversite yönetiminin yazılı izni ve onayı altında bina teknik birimleri tarafından belirlenen alanlarda tesisi edilecektir.</li> <li>• Çalışanlar için soyunma alanları (<i>kilitlenebilir</i>) Üniversite yönetiminin yazılı izni ve onayı alınarak bina içlerinde sağlanacaktır. Söz konusu alanlar bina teknik kadroları tarafından belirlenecektir ve bu alanların dışındaki alanların kullanımı kesinlikle yasaktır. Çalışanların bu alanlarda kıymetli eşyalarını bulundurmaması, söz konusu alanda yaşanabilecek hırsızlık vb. olumsuzluklara ilişkin bina yönetiminin hiçbir sorumluluk taşımadığı yüklenici firma tarafından çalışanlara bildirilecektir. Söz konusu husus uyarı levhaları ile de afişe edilecektir.</li> <li>• Çalışanların tuvalet ihtiyaçları üniversite yönetiminin yazılı izni ve onayı altında bina altyapılarından karşılanacaktır. Mevcut alt yapının <u>kullanılmaması durumunda</u> işçilerin kullanımı için WC konteynerleri, yüklenici tarafından ayarlanacak, konteynerler hijyen için tüm malzemeleri içerecektir. Ancak;       <ul style="list-style-type: none"> <li>– Çalışanlar, binada kendilerine izin verilen/tahsis edilen tuvaletleri kullanabileceklerdir. Yüklenici firma; çalışan sayısı doğrultusunda izin verilen/tahsis edilen tuvaletleri çalışanlarına bildirecektir. Söz konusu kısıtlamaya ilişkin takip ve kontrol yüklenici firma sorumluluğunda olacaktır.</li> <li>– Söz konusu tuvaletlerin, hijyen kurallarına uygun biçimde kullanılması konusunda yüklenici firma çalışanlarını uyaracak,ve kuralların dışında kullanım tespit edilirse temizlik sorumluluğu yüklenici firmaya ait olacaktır.</li> <li>– Çalışanların hijyen için ihtiyaç duyacakları her türlü malzeme yüklenici firma tarafından karşılanacaktır.</li> </ul> </li> <li>• Yüklenici firma çalışanların rahatlıkla ayrıştırılabilmesi için proje adını gösterir iş kıyafetleri sağlayacaktır. Genel kıyafet tasarımı bu rapor içinde iş kıyafeti bölümünde belirtilmiştir.</li> <li>• Çalışanların binaya girişi, çalışma alanlarına erişimi yüklenici tarafından belirlenen alanlar ile sınırlı olacaktır. Bu suretle genel bina işleyişinin genel hatları ile korunması amaçlanmaktadır. Yüklenici firmalar, çalışanlarını bu konuda takip etmek, kurallara uygun hareket etmeyen çalışanlarını uyarmak ile yükümlü olacaktır.</li> <li>• Çalışanların herhangi bir nedenle bina kullanıcıları ile tartışmaya girmesi kesinlikle yasaktır. Bireysel ya da faaliyetler ile ilgili problemlerin yaşanması halinde çalışan durumu derhal yöneticisine bildirecektir (<i>Sorumlu yönetici ve iletişim bilgileri bütün çalışanlara yüklenici firma tarafından bildirilecektir.</i>). Yüklenici firma bu tip durumları kayıt altına alacak ve müşavire ileticektir. Bu süreçte ilişkin her türlü karar/aksiyon bina yönetimi bilgisi ve onayı doğrultusunda gerçekleştirilecektir.</li> <li>• Olması halinde gece çalışmaları için bina yönetiminden onay alınacaktır.</li> <li>• Çalışma planı ve olması halinde söz konusu plandan yaşanacak sapmalar bina yönetimine bildirilecektir.       <ul style="list-style-type: none"> <li>– Aydınlatma elemanı değişimi gibi bina genelini etkileyen çalışmalarda planlama, bina yönetimi ile birlikte faaliyetlerinin/hizmetlerin devamlılığı göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Özellikle bu tip çalışmalarda;</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• İdare</li> <li>• Yüklenici</li> <li>• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)</li> </ul>
------------------------------	---	---

RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Bina kullanıcılarının çalışma alanlarına erişimini engelleyecek uygun kısıtlayıcılar (<i>bariyerler, uyarı işaretlemeleri vb.</i>) yüklenici firma tarafından temin edilecek ve disiplinli şekilde kullanılması sağlanacaktır.</li> <li>▪ Gürültünün engellenmesi için gereken hassasiyet (yapım metodu, ekipman kullanımı, çalışanlar arası haberleşme vb.) yüklenici firma tarafından gösterilecektir.</li> <li>▪ Özellikle hassas alanlarda ve yakınlarında yapılan çalışmalar (Yoğun bakım üniteleri, ameliyathaneler vb.) bina yönetimi izinleri doğrultusunda yüklenici firma tarafından görevlendirilen sorumlu yöneticilerin gözetiminde gerçekleştirilecektir.</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Müşavir Firma , bu proje kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalar ve çalışma süreleri konusunda bina çalışanlarını ve ziyaretçileri bilgilendirecektir. Özellikle çalışmalardan etkilenen personellere çalışma planları aktarılacaktır. Bu çerçevede bina yönetimi; <ul style="list-style-type: none"> <li>– Teknik personelleri detaylı şekilde bilgilendirecek ve yüklenici firma tarafından gerçekleştirilen çalışmaların etkin şekilde takip edilmesini sağlayacaktır.</li> <li>– Yenilenen, yeniden tesis edilen bütün sistemlerin testleri ve işletmeye alınması, söz konusu teknik personellerin gözetiminde gerçekleştirilecektir.</li> <li>– Bu projenin amacına uygun olarak; yenilenen ve/veya yeniden tesis edilen bütün sistemlerin tamamına ilişkin yüklenici firma, bina teknik personellerine eğitim verecektir. Bu suretle söz konusu sistemlerin periyodik bakım ve kontrolleri (<i>dış hizmet alımı şeklinde gerçekleştirilecek çalışmalar dahil</i>), işletmeye alma ve işletmeden çıkarma, cihaz/sistem parametrelerinin değiştirilmesi ve yüksek verim oranlarında çalıştırılmalarına ilişkin yeterli seviyede bilgi aktarımı sağlanacaktır. Söz konusu eğitimlere, atanmış/atanacak enerji yöneticisi katılımı sağlanacaktır. <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Enerji Yöneticisi; yenilenen/yeniden tesis edilen cihaz/sistemlerin yüksek verim oranlarından işletilmesinden, bakım ve kontrollerinin uygun biçimde gerçekleştirilmesinden sorumludur. Bu sorumluluğun çalışmalar öncesinde Bina Yönetimi tarafından kendisine bildirilmesi, sürece bu sorumluluk bilinci ile katılımı sağlanmalıdır.</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>• EN ISO 50001 enerji yönetim sisteminin, bina enerji takip ve otomasyon sistem kurulumu, bizzat Enerji Yöneticisi gözetiminde gerçekleştirilmelidir. Bu husus Bina Yönetimi tarafında, atanmış/atanacak Enerji Yöneticisine bildirilecektir.</li> <li>• Yüklenici firma öneri ve şikayetlerin toplanması için bu rapor içinde belirtilen iletişim bilgilerini, bina dışına ve içine (<i>her kat için en az bir tane</i>) tahsis edilen bilgilendirme levhaları ile duyuracaktır.Yüklenici firmalar; çalışanların belirlenmesi esnasında söz konusu alana yakın mesafelerde yaşayan bireylere öncelik tanıyacaktır (Mesleki yeterlilik şartlarının karşılanması halinde). Bu suretle gerçekleştirilen çalışmaların yerel halk tarafından tanınması, anlaşılması, aynı zamanda yerel ekonominin desteklenmesi sağlanacaktır.</li> <li>• Cinsel İstismar Suçu ile karşılaşılması halinde, bu suçtan sağ çıkanın onayı ve bilgisi dahilinde, derhal yasal prosedür (durumun polise aktarılması, asliye ceza mahkemesi sürecinin başlatılması) devreye girecektir. Böyle bir durumla karşılaşılması halinde, aynı gün içerisinde, Proje Uygulama Birimine bilgi verilecektir.</li> </ul>	

## 7. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME PLANI

Tablo 6 Çevresel ve Sosyal İzleme Planı

NE Parametre izlenecek mi?	NEREDE Parametre izlenecek mi?	NASIL Parametre izlenecek mi?	NE ZAMAN Frekans tanımlayın / veya sürekli mi?	NEDEN Parametre izleniyor mu?	MALİYET Proje bütçesine dahil değilse	KİM İzlemeden sorumlu?
<b>Bilgilendirme</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası yakınındaki binalar (“<u>Bina/Kampüs Konumları</u>” başlığı altında belirtilen uydu görselleri ve vaziyet planlarında belirtilmiştir.)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Toplantı kayıtları/tutanakları</li> <li>Toplantılara katılan dezavantajlı birey sayısı</li> <li>Yapılan toplantı sayısı</li> <li>Dağıtılan tanıtım/bilgilendirme görseli sayısı</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Projenin sosyal ve çevresel etkilerinin alınan tedbirlerle minimize edileceği bilgisinin projeden etkilenen bina çalışanları, faydalanıcılarla ve ilgili özel ve tüzel kişilerle paylaşılması ve varsa projenin daha iyi yürütülmesini sağlayacak önerilerin alınması</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İdare</li> <li>Yüklenici</li> </ul>
<b>Dokümantasyon</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimi</li> <li>Kayıtların kontrolü</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Toplantılar ve saha denetimleri sırasında ve ihtiyaç oldukça (kaza gibi durumlar olması halinde)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ulusal mevzuat ve tetiklenen DB politikaları gereklilikleri doğrultusunda projenin yönetilmesinin takibi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>İş Sağlığı ve Güvenliği</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Proje sahası yakınındaki binalar</li> <li>Kampüs kullanıcıları</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimleri</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ilgili yönetmelikler, tebliğler, genelgeler ve diğer düzenlemeler</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Hava Kalitesi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Proje sahası yakınındaki binalar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimleri</li> <li>Şikâyet durumunda gerçekleştirilecek ölçümler</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca</li> <li>Şikâyet olması durumunda</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>

NE Parametre izlenecek mi?	NEREDE Parametre izlenecek mi?	NASIL Parametre izlenecek mi?	NE ZAMAN Frekansı tanımlayın / veya sürekli mi?	NEDEN Parametre izleniyor mu?	MALİYET Proje bütçesine dahil değilse	KİM İzlemeden sorumlu?
<b>Gürültü</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Proje sahası yakınındaki binalar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gürültü ölçüm cihazı ile en yakın hassas alıcı noktalarda izleme</li> <li>Saha denetimleri</li> <li>Şikâyet durumunda gerçekleştirilecek ölçümler</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca</li> <li>Şikâyet olması durumunda</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Atık Yönetimi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği</li> <li>Atık Yönetimi Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Evsel Atıklar</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği</li> <li>Atık Yönetimi Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Atık Yağlar</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Atık Pil ve Akümülatör</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Ömrünü Tamamlamış Lastikler</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Taşıma kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Asbest Yönetimi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Kampüs</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimi</li> <li>Doküman kayıtlarının incelenmesi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tespit edilmesi halinde</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Asbest Söküm Uzmanı</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Tehlikeli Atık Yönetimi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Kampüs</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık kayıtları</li> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Atık Yönetimi Yönetmeliği</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>



NE Parametre izlenecek mi?	NEREDE Parametre izlenecek mi?	NASIL Parametre izlenecek mi?	NE ZAMAN Frekansı tanımlayın / veya sürekli mi?	NEDEN Parametre izleniyor mu?	MALİYET Proje bütçesine dahil değilse	KİM İzlemeden sorumlu?
<b>Şikâyet Çözüm Mekanizması</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Proje sahası yakınındaki binalar</li> <li>Kampüs kullanıcıları</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Şikâyet ve Öneri Formları</li> <li>Şikâyet Kapama formları</li> <li>Toplam şikâyet sayısı (beklemede olan/çözümlenen ayrılmış yapılmış şekilde)</li> <li>Gelen şikâyet sayısı</li> <li>Çözümlenen şikâyet sayısı</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca/haftalık</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ÇSYP</li> <li>Projenin Çözüm Mekanizması'nın Şikâyet ŞÇM Prosedürüne uygun olarak işlerliliğinin sağlanması ve takibi</li> <li>Proje paydaşlarının, bina kullanıcı, faydalanıcı ve yönetiminin proje faaliyetleri konusunda şikâyet/görüş/önerilerini gündeme getirebilmesi, projeye katkıda bulunması ve projeden en üst düzeyde faydalanabilmesinin sağlanması</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İdare</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Çevre ve Sosyal Eğitimler</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje Sahası</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Eğitim kayıtları</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca/haftalık</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ulusal Mevzuat</li> <li>ÇSYP</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>İnşaat faaliyetlerinin trafik ve yayalar için oluşturduğu doğrudan ve dolaylı tehlikeleri</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kampüs</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca /</li> <li>Saha içi iş makineleri kullanıldıkça ve dışarıdan malzeme ve insan taşımacılığı yapıldıkça</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ilgili yönetmelikler, tebliğler, genelgeler ve diğer düzenlemeler</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>
<b>Şantiye Sahasına Giriş Güvenlik Çiti Koruma Bandı</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje sahası</li> <li>Proje sahası yakınındaki binalar</li> <li>Kampüs kullanıcıları</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saha denetimi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Proje ömrü boyunca / Günlük</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ilgili yönetmelikler, tebliğler, genelgeler ve diğer düzenlemeler</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici sorumluluğundadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yüklenici</li> <li>Müşavir</li> </ul>

## 8. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Tablo 7 Görev ve Sorumluluklar

Sorumlu Taraf	Sorumluluk
DB	<ul style="list-style-type: none"><li>Hazırlanan ilk grup ÇSYP'nın gözden geçirilmesi ve ilgili kişi/birimlere geri bildirim yapılması</li><li>Proje'nin DB Operasyonları ile örtüştüğünden emin olmak için destek misyonları gerçekleştirilmesi</li></ul>
ÇŞİDB / PUB / İdare	<ul style="list-style-type: none"><li>Her bir proje sahası için hem ulusal yönetmelikler hem de DB tedbir politikaları açısından değerlendirme yapılması</li><li>Proje özelinde hazırlanan ÇSYP'lerin hem ulusal yönetmelikler hem de DB tedbir politikalarına uygunluğunun denetlenmesi ve uygunluğunun sağlanması</li><li>Hazırlanan ÇSYP'lerin ilgili kontrollerden sonra DB görüşüne sunulması</li><li>Şikâyet Çözüm Mekanizmasının kurulması</li><li>Proje bilgilendirme toplantılarının organize edilmesi ve gerçekleştirilmesi</li><li>Çevresel ve Sosyal İzleme Programı için uygun uzmanın istihdam edilmesi</li><li>Müşavir ve yüklenicilerin yönlendirilmesi</li><li>Proje uygulamasına ilişkin çevresel ve sosyal konuların düzenli ilerleme raporlarıyla özetlenmesi ve DB'ye sunulması</li><li>Proje uygulamasının çevresel ve sosyal tedbir politikaları açısından değerlendirilmesi kapsamında DB'nin denetleme misyonları için koordinasyon ve irtibatın sağlanması</li><li>Yüklenicinin ÇSYP uygulamasının denetlenmesi ve genel proje denetiminin parçası olarak ihtiyaç duyulan performans, öneri ve ileriki dönem faaliyetlerinin belgelendirilmesi</li><li>ÇSYP'ye uyulmaması durumunda yüklenicinin doğru uygulamayı gerçekleştirmesinin sağlanması ve konu ile ilgili olarak DB'nin konu hakkında bilgilendirilmesi</li><li>Gerekli yasal izinlerin alınması için arsa tapularının, tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili şahıs/shahısların yetki belgelerinin temin edilmesi</li><li>Enerji şirketlerine başvuru sırasında talep edilen ÇED'den muaf belgesinin temin edilmesi</li></ul>
Müşavir	<ul style="list-style-type: none"><li>Proje başlamadan önce ön saha değerlendirmesinin yapılması</li><li>Projeye özgü ÇSYP ve İş sağlığı Güvenliği Planı'nın hazırlanması</li><li>ÇSYP'de yüklenicinin sorumluluğu olarak tanımlanan faaliyetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi</li><li>Bakanlıkça kurulan Şikâyet Çözüm Mekanizmasının işletilmesinin sağlanması</li><li>ÇŞİDB'ye proje ve ÇSYP süreçleri hakkında raporlarla geri bildirimde bulunmak</li><li>Fotovoltaik panel kurulumu için enerji dağıtım şirketine başvuru yapılması</li><li>Yüklenici eğitimlerinin verilmesi (Çevresel Etkiler, Atık Yönetimi, Çevresel Acil Durumlara Tepki, Enerji Verimliliği, Anayasal Haklarımız, Paydaş katılım bilgilendirme faaliyetleri, Şikâyet Çözüm Mekanizması, Cinsiyet Temelli Şiddet/Cinsel Sömürü/Cinsel Saldırı/Cinsel Taciz)</li></ul>
Yüklenici	<ul style="list-style-type: none"><li>İhale dokümanlarına eklenen ve Müşavirce hazırlanmış olan ÇSYP ve İSG Planı ile ilgili kanun, yönetmelikler ve düzenlemelerin uygulanması</li><li>Sahaya özel hazırlanmış ÇSYP'nın sahada eksiksiz yönetimi ve takibini sağlamak üzere, sahaya deneyimli bir Çevre, Sosyal ve İSG Sorumlusu atanması</li><li>Sahada ÇSYP'lerin ve İSG Planının uygulanması sürecinde gerektiğinde Müşavir ile birlikte ÇSYP'nin İSG Planının içeriğinde güncelleme yapılması</li><li>Projeye özgü hazırlanan ÇSYP'lerde tanımlanan saha faaliyetlerinin düzenli aralıklarla (günlük, aylık vb.) izlenmesi</li><li>Bakanlıkça kurulan Şikâyet Çözüm Mekanizmasının, ŞÇM Prosedüre uygun olarak, işletilmesinin sağlanması</li><li>Gerekli görüldüğü durumlarda Rastlantısal Bulgu Prosedürünün hazırlanması</li><li>ÇŞİDB'nin incelemesi için ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması</li><li>Cihaz seçimi yapıldıktan sonra yetkili enerji dağıtım şirketine ve yerel gaz dağıtım şirketine başvuruda bulunacaktır.</li></ul>

## 9. RAPORLAMA

Projenin uygulama aşamasında gerçekleştirilmesi gereken raporlama süreçleri ve bu süreçlerin gereklilikleri aşağıda tablo halinde verilmiştir

Tablo 8 Raporlama Sürecinin Gereklilikleri ve Rol Dağılımı

Sorumlu Taraf	Raporlama Süreci Gerekliliği
YİGM (İdare)	<ul style="list-style-type: none"><li>6 aylık Proje İlerleme Raporunun hazırlanması ve DB'ye sunulması</li><li>Şikâyet Çözüm Mekanizmasının işleyişi hakkında DB'nin aylık olarak bilgilendirilmesi.</li></ul>
Müşavir	<ul style="list-style-type: none"><li>İdarenin gözden geçirilmesi için ÇSYP uygulama sonuç raporlarının hazırlanması</li><li>Aylık olarak ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması ve İdare'ye sunulması</li><li>Haftalık olarak ŞÇM raporlarının hazırlanması ve İdare'ye sunulması</li></ul>
Yüklenici	<ul style="list-style-type: none"><li>Aylık olarak ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması ve Müşavir'in onayına sunulması</li><li>Haftalık olarak ŞÇM raporlarının hazırlanması ve Müşavirin Proje Müdürü'ne sunulması</li></ul>

## EK 1 – BİNA RESİMLERİ



## Ek 2- Öneri & Şikâyet Formu

Tablo 9 Öneri & Şikâyet Formu

ŞİKÂYET VE ÖNERİ FORMU	
<b>Referans No</b>	
<b>Tam Adı</b>	
Lütfen şikâyet/öneri/görüşünüz ile ilgili olarak sizinle nasıl iletişim kurulmasını istediğinizi işaretleyin	E-posta (lütfen e-posta adresinizi belirtiniz) _____@_____
	Telefon (lütfen sizinle iletişim kurulmasını istediğiniz telefon numaranızı belirtiniz) (__ ) _____
	Posta (lütfen sizinle iletişim kurulmasını istediğiniz posta adresinizi belirtiniz) _____
<b>İl/İlçe/Mahalle</b>	
<b>Tarih</b>	
<b>Şikâyet Kategorisi</b>	
1. Projeden etkilenen varlıklar / mülkler hakkında	
2. Altyapıda oluşan kesintiler (elektrik, su, internet, doğal gaz kesintisi)	
3. Gelir kaynaklarının azalması veya tamamen kaybedilmesi üzerine (Üniversite kantini vs.)	
4. İstihdam kaynaklı (Yüklenici çalışanı)	
5. Çevre ile ilgili konularda (Çöp, toz, yağlı zemin, vs.)	
6. Sağlık ve Güvenlik tehlikesi (Güvensiz inşaat faaliyeti)	
7. Trafik, ulaşım ve diğer riskler hakkında	
8. Diğer (Lütfen belirtin):	
<b>Şikâyetin Tanımı Ne oldu? Ne zaman oldu? Nerede oldu? Sorunun sonucu nedir?</b>	
<b>Sorunun çözümlenmesi konusunda ne tür aksiyonlar alınmasını ekliyor/öneriyorsunuz?</b>	
<i>İsim ve iletişim bilgilerinin paylaşılması zorunlu olmamakla birlikte, şikâyet/görüş/önerileriniz ile ilgili geri bildirim sürecinde bilgi eksikliği nedeniyle bazı sorunların ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır.</i>	
<b>İmza:</b>	<b>Tarih:</b>

### Ek 3- Şikâyet Kapama Formu

Tablo 10 Şikâyet Kapama Formu

ŞİKÂYET KAPATMA FORMU		
Şikâyet kapanma numarası:		
Gerekli acil eylemi tanımlayın:		
Gerekli olan uzun vadeli eylemi tanımlayın (gerekirse):		
Tazminat Gerekli mi?	<input type="checkbox"/> EVET	<input type="checkbox"/> HAYIR
HIZLI EYLEM VE KARARIN KONTROLÜ		
İyileştirme Eyleminin Aşamaları	Son Tarih ve Sorumlu Kurumlar	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

### TAZMİNAT VE NİHAİ KADEMELER

Bu kısım tazminat ücretlerini aldıktan ve şikâyetinin giderilmesinden sonra şikâyet sahibi tarafından doldurulacak ve imzalanacaktır.

Notlar:

[Ad / Soyad ve İmza]

Tarih: \_\_\_ / \_\_\_ /

Şikâyet Sahibinin:

Sorumlu Kurum / Şirket Temsilcisi

[Unvan / Adı / Soyadı ve İmzası]

## Ek 4- Ulusal Mevzuat ve Dünya Bankası Yönergeleri

### Ulusal Mevzuat

Çevre Yasası ilgili yönetmelikler ile ek olarak, doğrudan ya da dolaylı olarak çevre incelemesini içeren ve dolayısıyla Proje için de geçerli olan diğer kanun, yönetmelikler ve tebliğler aşağıda sıralanmıştır:

- Enerji Verimliliği Kanunu (5627 sayılı kanun), 2 Mayıs 2007 tarihli ve 26510 sayılı Resmi Gazete
- Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, 5 Aralık 2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 19 Şubat 2022 tarih ve 31755 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 20 Mart 2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazete
- Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik, 14 Nisan 2008 tarihli ve 26847 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 08 Temmuz 2019 tarihli ve 30825 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Enerji Kaynaklarının ve Enerji Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, 27 Ekim 2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 06 Temmuz 2022 tarih ve 31888 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, 10 Temmuz 2013 tarihli ve 28703 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 29 Nisan 2022 tarih ve 31824 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, 19 Aralık 2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 20 Kasım 2021 tarih ve 4825 numaralı kararla Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında, Yapı Malzemelerinin Yangına Tepki Sınıflarına, Yapı Elemanlarının Yangına Dayanıklılığına, Çatı ve Çatı Kaplamalarının Dış Yangın Performansına Dair Tebliğ (MHG/2017-13)
- Yeraltı Suları Hakkında Kanun (No: 167), 23 Aralık 1960 tarihli ve 10688 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 24 Haziran 2018 tarih ve KHK/700 numaralı kararla Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (2863 sayılı kanun), 23 Temmuz 1983 tarihli ve 18113 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 15 Haziran 2022 tarih ve 7410 numaralı kararla Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Karayolları Trafik Kanunu (2918 sayılı kanun), 18 Ekim 1983 tarihli ve 18195 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 31 Mart 2023 tarih ve 7440 numaralı kararla Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Karayolları Trafik Yönetmeliği, 18 Temmuz 1997 tarihli ve 23053 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 16 Ağustos 2022 tarih ve 31925 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik, 10 Ağustos 2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 21 Şubat 2023 tarih ve 6825 numaralı karar ile Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Afet Bölgelerinde Yapılar Hakkında Yönetmelik, 14 Temmuz 2007 tarihli ve 26582 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 31 Aralık 2022 tarih ve 32060 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği, 18 Mart 2018 tarih ve 30364 sayılı Resmi Gazete
- Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik, 24 Ekim 2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 18 Ocak 2020 tarih ve 31012 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiş
- Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi

- Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük, 29 Eylül 1987 tarihli ve 19589 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 28 Ekim 2004 tarih ve 2004/8057 sayılı kararname ile değiştirilmiştir
- Atıksu Toplama ve Uzaklaştırma Sistemleri Hakkında Yönetmelik, 6 Ocak 2017 tarihli ve 29940 sayılı Resmi Gazete
  - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Yönetmelik, 7 Nisan 2017 tarihli ve 30031 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 06 Ekim 2020 tarih ve 31266 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiştir
  - Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik, 11 Şubat 2014 tarihli ve 28910 sayılı Resmi Gazete
  - Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik, 07 Nisan 2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve 22 Mayıs 2022 tarih ve 29363 sayılı Resmi Gazete’de değiştirilmiştir
  - Tehlikeli Maddelerin Su Ortamında ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği (76/464/AB), 26 Kasım 2005 tarihli ve 26005 sayılı Resmi Gazete
  - İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik, 17 Şubat 2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete
  - Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği, 8 Ocak 2006 tarihli ve 26047 sayılı Resmi Gazete
  - Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği, 25 Kasım 2006 tarihli ve 26357 sayılı Resmi Gazete’de ve son olarak 11.03.2015 tarihli ve 29292 sayılı Resmi Gazete’de revize edilmiştir
  - Atıkların Düzenli Depolamasına Dair Yönetmelik, 26.03.2010 tarihli ve 27333 sayılı Resmi Gazete’de ve son olarak 11.03.2015 tarihli ve 2992 sayılı Resmi Gazete’de revize edilmiştir
  - Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği, 21 Aralık 2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmi Gazete
  - Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği, 6 Haziran 2015 tarihli ve 29378 sayılı Resmi Gazete
  - Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrol Yönetmeliği, 31 Ağustos 2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazete ve son olarak 5 Kasım 2013 tarihli ve 28812 sayılı Resmi Gazete’de revize edilmiştir
  - Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği, 22 Mayıs 2012 tarihli ve 28300 sayılı Resmi Gazete
  - Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, 25.01.2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmi Gazete
  - Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete

Türkiye’de atık yönetimi alanındaki çalışmalar, son yıllarda sosyal ve politik duyarlılığı artırarak çok önemli bir gelişme göstermiştir. Türkiye’nin 2023 vizyonuna ulaşmak için önemli bir nokta olarak kabul edilen Ulusal Geri Dönüşüm Stratejisi Eylem Planı ile atığın ekonomik boyutunun uygulanması için adımlar atılmaktadır. Türkiye’de asbest atık bertarafı tesisleri için lisanslı 37 şirket ve flüoresan lambaların imhası için lisanslı 95 şirket bulunmaktadır. Asbest içeren yalıtım malzemelerinin ve cıva içeren floresan lambaların imhası gibi tehlikeli malzemelerin bertarafı Atık Yönetimi Yönetmeliği’ne göre yapılacaktır.

Atık bertaraf firmalarına ulaşım ve alt yapı gibi arazilerin bu özellikleri göz önüne alındığında, proje faaliyetlerinden önemli bir çevresel risk beklenmemektedir. Bu bağlamda, Projenin potansiyel etkilerini azaltmak ve yönetmek için bu ÇSYP ‘nin yeterli olduğu varsayılmaktadır. Olası olumsuz ve plan dışı durumlar söz konusu olduğunda da ÇSYP güncellenecektir.

### **İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)**

İnşaat işleri, önlemler alınmadığında çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit edebilecek kazalara neden olabilir. Bu nedenle müşavir firma ve yükleniciler çalışanlara 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı



sağlamakla yükümlüdür. İşçilere iş tanımları, sorumluluklar ve İSG ile ilgili riskler hakkında bilgi verilir. Çalışanlara düzenli kişisel eğitimlerle gerekli kişisel koruyucu donanım ve iş güvenliği hakkında bilgi sağlanacaktır. İnşaat işleri başlamadan önce yapılacak tüm işler için bir Risk Değerlendirme Raporu hazırlanacak ve ilgili risklerden kaçınmak için gerekli önlemler alınacaktır. Olası bir kaza için “Acil Müdahale Planları” hazırlanacak, acil durum ekipleri oluşturulacak ve acil durum senaryoları doğrultusunda tatbikatlar ve eğitimler yapılacaktır.

**Alt Projeler için Risk Değerlendirme Raporu Metodolojisi:** Proje aşağıdaki adımları takip edecek ve destekleyici belgeler sağlayacaktır (Planlar, prosedürler vb.). Projelerin İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) uyum durumu aşağıda belirtilen iki faaliyette değerlendirilecektir:

- **Masa İncelemesi - Ön doküman incelemesi:** Mevcut proje dokümanlarının ve saha ziyaretinden önce sağlanan S&G Planı, Acil Müdahale Planı, Risk Değerlendirmeleri vb. gibi bilgilerin ön büroda incelemesi.
- **Saha ziyareti ve Fiziksel saha incelemesi:** Ziyaret sırasındaki aktiviteler şunları içerecektir:
  - Toplantılar ve görüş alma: Yöneticiler ile S&G Temsilcileri toplantılar düzenleyecek ve görüş alışverişi sağlayacaktır. Proje Sahibinin / Yüklenicinin personeli; Projelerin ilerlemesi ve devam eden çalışmaların anlaşılması ve bilgi sahibi olunması için düzenli raporlama yapılacaktır.
  - Saha incelemesi: Fiili fiziksel saha şartlarını , çalışma koşullarını, İSG yapılarını , planlanan önlemleri ve uygulamaları doğrulamak amacıyla projelerin farklı kısımlarında ve bileşenlerinde sahanın gezilmesi ve incelemesi yapılacak, uygunsuz durumları özellikle belirtmek üzere çeşitli noktalardan fotoğraflar çekilecektir.
  - Belge toplama / inceleme: Saha ziyareti sırasında sunulan ayrıntılı S&G belgelerinin toplanması ve gözden geçirilmesi ve Saha Temsilcileri (İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı, Şantiye Şefi, vb.) ile birlikte ilk inceleme yapılacaktır.
    - Genel olarak sağlanan bilgilerin ve raporlamanın gözden geçirilmesi: Genel S&G hususları gözden geçirilerek ve değerlendirilmeli, akabinde Proje S&G İzleme Raporu hazırlanmalıdır.

## Toplum Sağlığı ve Güvenliği (TSG)

Alt projeler, yöre halkının sürekli erişime sahip olacağı kamu binalarında uygulanacağından, yerinde yapılacak yenileme faaliyetlerinin binaları kullanan insanlar üzerinde olumsuz etkileri olabilir. Bu bağlamda yüklenici, tadilat işlerini halka açık erişimden izole edecektir. İnşaat alanları, olası kazaları önlemek için çitler ve uyarı işaretleri ile çevrili olacaktır. Toz ve gürültü de halk için rahatsızlıklar oluşturabilir, bu nedenle çalışma saatlerine dikkat edilecek ve gerektiğinde yenileme alanının yalıtılmasıyla etkiler önlenecektir. Yenileme altındaki binaya sürekli ve güvenli giriş, engelli kişiler gibi korunmasız gruplar da göz önünde bulundurularak her zaman halka açık olacaktır.

## Güneş Enerji Santrali Gereği Fotovoltaik Panel Kurulumu

“Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği” kapsamında Fotovoltaik panel kurulumu için yetkili enerji dağıtım şirketine başvuru yapılacaktır.

## Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik Yönergeleri

Önceki paragraflarda belirtildiği gibi, proje hem Türkiye yasalarına ve düzenlemelerine hem de

DB'nin Çalışma Politikalarına uygun olarak uygulanacaktır. Bu nedenle, Türkiye'deki İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatına ek olarak yeniden yapılanma ve güçlendirme çalışmaları DB Genel ÇSG Kılavuzlarına uygun olarak yürütülecektir.

#### **OP 4.11. Fiziksel Kültürel Kaynaklar (FKK)**

Yenileme için önerilen kamu binaları yanı sıra, önerilen proje sahalarının da özel koruma gerektiren arkeolojik ve kültürel varlık olarak tanımlanması durumu söz konusu olabilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Kanunları, özellikle 21.07.1983 tarihli 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması Kanunu (27.07.2004 tarihli 5226 numaralı karar ile yayımlanan değişiklik ile revize edilmiş) ve uygulamaları DB gereklerine benzerdir. Kanun, Kültürel Miras olarak kabul edilen taşınır ve taşınmaz kültürel ve doğal varlıklar için bir tanım vermektedir; bu varlıkların korunmasına ilişkin prosedürleri ve düzenlemeleri açıklar ve uygulama kararlarından sorumlu olacak kurumların koruma ilkeleri ile rol ve sorumluluklarını belirler.

DB, kültürel kaynakların korunmasında çok hassastır ve Kültürel Miras Varlıklarının DB tarafından finanse edilen projelerden olumsuz etkilenmemesi için büyük özen gösterir. DB'nin Kültür Miras ile ilgili politikası OP 4.11'de açıkça belirtilmiştir. Bu politikaya ilişkin olarak, DB tarafından finanse edilen projelerin hazırlanması ve uygulanmasında bazı tedbirlerin alınmasını gerektirir. Kültürel varlıkların korunmasına ilişkin ulusal mevzuat sıkı bir şekilde uygulandığından, DB tedbir politikalarının dışında ilave bir koşul beklenmemektedir. Bununla birlikte, rastlantısal bulgular ya da şans eseri bulunan kültürel yapıtların yönetimini kapsayan bir rastlantısal bulgu durumunda yükleniciler ve müşavir firma, izlenecek adımlar konusunda uyaracak olan “Rastlantısal Bulgu Prosedürü” hazırlanacaktır. Buna ek olarak, tüm ilgili resmi yazışmalar sahaya özgü ÇSYP'ye eklenecektir. Ek olarak, ihtiyaç duyulması halinde, arkeolojik ya da kültürel varlıklar hakkında detaylı bir değerlendirme raporu da ÇSYP'ye dâhil edilecektir.

Kültürel mirasın korunmasına ilişkin güçlü yerel düzenlemeler ve uygulamalar göz önüne alındığında geri dönüşü olmayan etkiler gözlemlenmeyeceği ön görülmekte, bu kapsamda da mevcut projenin Çevresel Değerlendirme (ÇD) süreci göz önüne alındığında Kültürel Mirasa etkisi beklenmemektedir. Renovasyonu yapılacak binalar kültürel miras kapsamında korunması gereken yapılar kapsamında değildir.

#### **OP 4.04. Doğal Habitatlar**

Bu proje için tetiklenmemektedir, çünkü kamu binaları hâlihazırda inşa edilmiş olduğundan ve konut alanlarına yakın inşa edildiğinden, tüm yenileme çalışmaları “doğal yaşam alanı” olarak nitelendirilmeyen alanlarda yapılacaktır.

#### **OP 4.12. İstemsiz Yeniden Yerleşim**

Mevcut tüm kamu arazilerinin merkezi hükümete tayin edilmesinden dolayı projenin istemsiz bir yeniden yerleşim veya arazi edinme faaliyeti gerektirmemesi beklenmektedir. Projeye bahis seçilmiş arazilerde/arazilerde tapu veya mülkiyet sorunu yoktur. Bu proje kapsamında daha fazla arazi edinimi veya kamulaştırma öngörülmektedir.

Mevcut kamu binalarının bazılarında, özellikle de yenilenecek okullar, öğrencilerin yakındaki diğer kamu binalarına taşınması gerekebilir. Okul tatili sırasında yenileme faaliyetlerinin uygulanması için tüm çabalar harcanacaktır (örneğin, yaz tatili, kış tatili vb.), Ancak öğrencilerin farklı binalarda eğitim görmek için taşınmasının kaçınılmaz olması durumunda ÇŞİDB, Millî Eğitim Bakanlığı ile iş birliği yapacaktır.

ÇŞİDB, kamu binalarının yenilenmesi sırasında karşılaşılabilecek şikâyetleri çözmek ve yönetmek ve ayrıca kamu binaları faaliyete geçtikten sonra diğer sosyal meseleleri de ele almak için bir şikâyet mekanizması kuracaktır. Bu mekanizma, halkın proje ile ilgili her türlü şikâyet/görüş/önerisi için kullanılabilir.

## Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Rehberleri

### Kamuya Tavsiyeler

- DSÖ sosyal mesafe, solunum hijyeni, kişisel karantina ve tıbbi tavsiye alınması ile ilgili kamuya tavsiyeler vermektedir ve bunlar DSÖ internet sitesinde bulunabilir: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

### Teknik Rehberler

- 19 Mart 2020 tarihinde yayınlanan *koronavirüs (2019-nCoV) enfeksiyonundan şüphelenilen durumlarda sağlık hizmetleri sırasında bulaşmanın önlenmesi ve kontrolü,*
- 1 Nisan 2020'de yayınlanan *Hijyen Uygulamalarının İyileştirilmesi için Üye Devletlere Tavsiyeler,*
- 2018'de yayınlanan *Sağlık hizmeti veren tesislerde bulaşmanın önlenmesi ve kontrolü (kısıtlı kaynakları olan ortamlara odaklanarak),*
- 18 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı 2019 (Covid-19) ile ilgili laboratuvar biyogüvenlik rehberi,*
- 2014'te yayınlanan *Laboratuvar Biyogüvenlik Kılavuzu,3.baskı ,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan Örnek toplama ve gönderme de dahil olmak üzere Covid-19 için laboratuvar testleri,
- 21 Mart 2020'de yayınlanan *4C's Bulaşma Senaryolarına Göre Önceliklendirilmiş Laboratuvar Test Stratejisi,*
- 24 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 bağlamında bir ölü beden güvenli yönetimi için Bulaşma Önleme ve Kontrol,*
- 11 Şubat 2020'de yayınlanan *Covid-19 salgını ile ilgili olarak seyahat eden kişilerin geri dönüşleri ve karantinaları için önemli bilgiler,*
- 17 Nisan 2020'de yayınlanan *Kamp olmayan ortamlardaki mülteciler ve göçmenler için Covid-19 'a hazırlık, önleme ve kontrol,*
- 18 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı (Covid -19) salgını: İş güvenliği ve sağlığı bilgileri de dahil olmak üzere sağlık çalışanlarının hakları, rolleri ve sorumlulukları,*
- 4 Nisan 2020'de yayınlanan *Oksijen kaynakları ve Covid-19 tedavi merkezlerindeki dağılımı,*
- 16 Mart 2020'de yayınlanan *Risk Bilgilendirme ve Topluluk katılımı Eylem Planı Rehberi Covid-19 Hazırlık ve Yanıt,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı (Covid-19) için sınırlama bağlamında kişilerin karantinasına yönelik bilgiler,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Sağlık tesisleri ve toplulukta Covid-19 vaka yönetimi için işletimsel bilgiler,*
- 27 Şubat 2020'de yayınlanan *kişisel koruyucu donanımların Koronavirüs hastalığı 2019 (Covid-19) için akılcı kullanımı,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *İşyerinizi Covid-19'a hazır hale getirme,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 için su, hijyeni, hijyen ve atık yönetimi,*
- 2014'te yayınlanan *Sağlık etkinliklerinden ortaya çıkan atıkların güvenli yönetimi,*
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Yeni Koronavirüs (Covid -19) salgını bağlamında toplulukta, evde ve sağlık merkezlerinde gerçekleşen bakım sırasında maske kullanımı hakkında tavsiye,*
- 26 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 salgını sırasında Engelli Bilgileri,*

## **ILO REHBERLERİ**

23 Mart 2020'de yayınlanan *ILO Standartları ve Covid-19 ile İlgili SSS*, (uluslararası çalışma standartları ve Covid-19 ile ilgili en sık sorulan soruların yanıtlarının derlemesi)

## **MFI REHBERLERİ**

- *ADB Covid-19 Pandemisi Sırasında Bulaşıcı Tıbbi Atıkların Yönetilmesi*
- *Covid-19 ile İlgili Altyapı Projeleri için IDB Yatırım Rehberi:Hızlı Bir Yatırım Profili ve Karar Çerçevesi*
- *31 Mart 2020' de Yayınlanan KfW DEG Çalışanlar için Covid -19 Rehberi,*
- *23 Mart 2020'de yayınlanan CDC Grubu Çalışanlar için Covid -19 Rehberi.*

## **Ek 5- Asbest Bulunan Binalarda İzlenecek Prosedür**

Asbest söküm ve temizlik işlemi en az 1 Asbest Söküm Uzmanı nezaretinde süre ve ihtiyaca bağlı olarak belirlenecek adette Asbest Söküm Çalışanı ile beraber yapılmalıdır. Söküm planlaması yapılırken mevsim koşulları dikkate alınmalıdır.

### **Söküm İşine Başlamadan Önce Yapılacaklar ve Yasal Zorunluluklar**

01. Asbestin türünün belirlenmesi
02. İş planının ve organizasyon yapısının hazırlanması
03. İş Güvenlik Uzmanının belirlenmesi (şantiyeler NACE koduna göre çok tehlikeli sınıftır)
04. Şantiye risk analizinin hazırlanması
05. Şantiye asbest risk analizinin hazırlanması
06. Şantiyenin mevcut durumunun fotoğraflanması
07. Asbest Söküm Çalışanı belgeli çalışanların sayısının ve görevlerinin belirlenmesi
08. Asbest Söküm Uzmanının belirlenmesi
09. SGK girişleri, sağlık kontrolleri (yüksekte çalışma dahil, solunum fonksiyon testleri dahil), iş güvenliği eğitimlerinin tamamlanması, belgelenmesi veya belgelerin kontrol edilmesi
10. Belge ve dosyaların "Asbest Söküm Uzmanı" tarafından hazırlanması ve denetlenmesi
11. Çalışma ve İşkur İl Müdürlüğü'ne Bildirimin Yapılması

### **Söküm İşine Başlamadan Önce Sahada Yapılacak Hazırlıklar**

#### **A – Söküm Bölgesinin Hazırlanması**

01. Karantina gereken bir yer olursa, bu bölgenin tüm açık yerlerinin kapatılması gerekmektedir.
02. Arındırma kabinlerin kurulması: Arındırma kabinleri, duşları ihtiva etmektedir. Asbest söküm çalışanları her molada temizlenmelidir.
03. Bölgenin güvenlik levhaları ve uyarı yazıları çevrilip, izole edilmeli, görevi olmayan kişilerin alana girmesi engellenmelidir.

#### **B – Kullanılacak Malzeme ve Kişisel Koruyucu Donanımlar**

01. Personel için yeterli sayıda sızdırmaz tulum (Tip 5-6)
02. Personel için yeterli sayıda toz maskesi, FFP3 veya tam yüz maskesi
03. Personel için yeterli sayıda sızdırmaz eldiven
04. Özel bantlar
05. Özel sızdırmaz folyolar ve/veya asbest çuvalları-atık çuvalları (big-bag`ler)
06. Filtreli endüstriyel toz çekme süpürgesi
07. Kimyasal sıvısı ve uygulama cihazı (özel lif yapıştırma sıvısı)
08. Uygun iş ayakkabıları, baret ve/veya kask
09. Emniyet kemerleri
10. Ortama göre kullanılacak farklı KKD `ler ve diğer ekipmanlar
11. Güvenlik bantları ve güvenlik levhaları
12. İlk yardım malzemeleri

### **Asbestli Malzemenin Enkapsüle Edilerek, Kesilip, Sökülmesi**

- Atermitlerin ve/veya kontamine malzemelerin uygun şekilde tozları havalandırmadan ve mümkün olduğunca kırmadan kesilmesi. Ayrıca kesim yapmaya başlamadan önce kimyasal yapıştırıcı sıvının tozu hapsetmesi için, ilgili alana sıkılması gerekmektedir.
- Kesilip, sökülen parçaların, özel sızdırmaz folyolara ve/veya asbest çuvallarına yapıştırıcı sıvı sıkılarak (big-bag) konması, paketlenip, etiketlendikten sonra bertarafa gitmek üzere, işletmenin gösterdiği ara depolama alanına yerleştirilmesi sağlanır.

### **Sökümden Sonra Yapılacak İşler**

01. Kapalı alanlarda, gerekli görülen yerlerin filtreli endüstriyel tip temizleme makinesi ile tüm bölgenin ve yerlerin temizlenmesi, gerek yoksa nemlendirilmesi / ıslatılması
02. İlaçlı ve/veya ilaçsız sıvı malzeme ile yağ temizlik yapılması
03. Lif yapıştırıcı özel sıvı malzeme ile tüm bölgenin ilaçlanması ve bekletilmesinin sağlanması

### **Bertaraf Prosesi**

"Atık Yönetimi Yönetmeliğine" göre; asbestli atıkların bertaraf prosesinin uygulanması kontrol edilmelidir. Yönetmeliğe göre uygun şekilde paketlenmiş asbestli ve/veya Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin, Yıkım İşlemleri Bölümü'nde yer alan Madde 19'a göre ayrı toplanmalı ve yıkımı, sökümü ve asbest içeren malzemelerin kullanıldığı binalarda tamirat ve tadilat sonucu ortaya çıkan kontamine atıkların, etiketlenmesi, istiflenmesi, lisanslı araçlar ile taşınarak lisanslı bertaraf tesisine gönderilmesi, ilgili atık formlarının (UATF) doldurulması gerek Çalışma Bakanlığı gerekse Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kendi mevzuatları açısından önemlidir.

### **Asbestli Atıkların Bertarafı**

- Asbestli atıklar mutlaka sarılmalı ve kırılmadan paketlenmelidir.
- Asbestli atıklar kırılmadan paketlenildikten sonra etiketlenmelidir.
- Atık prosedürleri ile ilgisi olmayan personelin erişimi engellenmeli ve bu konuda uyarılar yerleştirilmelidir.
- Asbestli atıklar HAFRİYAT SAHALARINA ve ÇÖPLÜKLERE dökülemez.
- Asbestli atıklar dere kenarlarına dökülemez.
- Asbestli atıklar yakılamaz.
- Asbestli atıklar, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmelidir.



**Ek 6- ÖNLEM SENARYOLARI**

NO	ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖLÇÜMÜ (EEM)	ENERJİ KAYNAĞI	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (kWh)	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (TEP)	TASARRUFUN TABAN ENERJİ TÜKETİMİNE ORANI %	TAHMİNİ YILLIK MALİYET TASARRUFU (₺)	EMİSYON AZALTMA (ton CO <sub>2</sub> )
K01	Kullanılmayan kırma çatı zeminine 16 cm kalınlığında Bir Yüzü Alüminyum Folyo Kaplı Camyünü Şiltenin serilmesi. (Uygulama Alanı ~6.000m <sup>2</sup> )	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
		DOĞALGAZ	304.307,50	<b>23,60</b>	<b>2,42%</b>	₺392.776,99	<b>55,43</b>
K02	Yalıtımsız metal kapıların tamamına sürülebilir termal yalıtım kimyasalı tatbiki. (içerden ve dışardan)	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
		DOĞALGAZ	10.621,80	<b>0,82</b>	<b>0,08%</b>	₺13.709,81	<b>1,93</b>
K03	Adli Tıp (Morg) Giriş Kapısı yanında yer alan dış havaya açık bölüme dikey hareketli araç giriş-çıkış kapısı tesisi (20m <sup>2</sup> )  (Motorlu - dikey hareketli bir sistem olmalıdır. Hava geçişine neden olacak boşluklar olmamalıdır)	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
		DOĞALGAZ	4.673,59	<b>0,36</b>	<b>0,04%</b>	₺6.032,31	<b>0,85</b>
K04	Açılır Kapı ve pencere fitillerinin ve bozuk mekanizmaların tamamının değiştirilmesi, mekanizmaların	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>

NO	ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖLÇÜMÜ (EEM)	ENERJİ KAYNAĞI	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (kWh)	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (TEP)	TASARRUFUN TABAN ENERJİ TÜKETİMİNE ORANI %	TAHMİNİ YILLIK MALİYET TASARRUFU (₺)	EMİSYON AZALTMA (ton CO <sub>2</sub> )
	tamamında kış sezonu ayarların yapılması. (2214m fitil uygulaması, 227 adet mekanizma değişimi)	DOĞALGAZ	173.369,36	<b>13,44</b>	<b>1,38%</b>	₺223.771,99	<b>31,58</b>
K05	Mevcut kazanların muhafaza edilmesi, sadece 2005 model brülörlerin azami 2000kWh kapasiteli yüksek verimli oransal brülörler ile değişimi (3Ad.)	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
	Merkezi ısıtma sistemi için 800m <sup>3</sup> /h kapasiteli su yumuşatma sisteminin kurulması.	DOĞALGAZ	85.152,44	<b>6,60</b>	<b>0,68%</b>	₺109.908,30	<b>15,51</b>
K06	Isı merkezinde tespit edilen yalıtımsız tesisat elemanlarının ve eşanjörün termal yalıtım ceketini ile izole edilmesi. (76 Adet tesisat elemanı yalıtımı gerçekleştirilecektir.)	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
		DOĞALGAZ	23.672,28	<b>1,84</b>	<b>0,19%</b>	₺30.554,38	<b>4,31</b>
K07	Domestik sıcak su sistemine özel 2 adet duvar tipi yoğuşmalı kazan tahsisi (2x150.000kWh).	ELEKTRİK	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
		DOĞALGAZ	364.201,03	<b>28,24</b>	<b>2,90%</b>	₺470.083,01	<b>66,34</b>

NO	ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖLÇÜMÜ (EEM)	ENERJİ KAYNAĞI	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (kWh)	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (TEP)	TASARRUFUN TABAN ENERJİ TÜKETİMİNE ORANI %	TAHMİNİ YILLIK MALİYET TASARRUFU (₺)	EMİSYON AZALTMA (ton CO <sub>2</sub> )
K08	Mevcut 4 adet Carrier / 30GX-298 marka 1003kW kapasiteli 2005 model Hava Soğutmalı Su Soğutma Ünitesinin yerine; yüksek verimli 3 Adet Vidalı frekans inverterli kompresörlü hava soğutmalı su soğutma grubu Soğutma Kapasitesi 1100 KW ve 1 adet Hava Kaynaklı Isı pompası Isıtma Kapasitesi 920 kW, Soğutma Kapasitesi 740 kW sistem tesisi.	ELEKTRİK	291.356,56	<b>25,06</b>	<b>2,57%</b>	₺1.057.959,08	<b>178,89</b>
		DOĞALGAZ	357.987,60	<b>27,76</b>	<b>2,85%</b>	₺462.063,19	<b>65,20</b>
K09	Soğutma tesisatında tespit edilen yalıtımsız tesisat elemanlarının, yalıtım ceketi ile izole edilmesi. (80 Adet tesisat elemanı yalıtımı gerçekleştirilecektir.)	ELEKTRİK	4.513,59	<b>0,39</b>	<b>0,04%</b>	₺16.389,52	<b>2,77</b>
		DOĞALGAZ	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
K10	Klima ünite motorlarının tamamının IE4 sınıfı motorlar ile değiştirilmesi, söz konusu motorların tamamına frekans konvertörü tesisi. Klima ünite mekanik tahrik sisteminin dişli kayış kasnak elemanları ile değiştirilmesi. (78 Ad.)	ELEKTRİK	304.452,91	<b>26,18</b>	<b>2,69%</b>	₺1.105.513,88	<b>186,93</b>
		DOĞALGAZ	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>

NO	ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖLÇÜMÜ (EEM)	ENERJİ KAYNAĞI	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (kWh)	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (TEP)	TASARRUFUN TABAN ENERJİ TÜKETİMİNE ORANI %	TAHMİNİ YILLIK MALİYET TASARRUFU (₺)	EMİSYON AZALTMA (ton CO <sub>2</sub> )
K11	3194 Adet aydınlatma elemanının LED dönüşümünün gerçekleştirilmesi.	ELEKTRİK	191.808,96	<b>16,50</b>	<b>1,69%</b>	₺696.486,91	<b>117,77</b>
		DOĞALGAZ	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
K12	Tesisat üzerinde yer alan 27 ad. Asenkron motor ve konvansiyonel pompaların IE4 sınıfı entegre frekans kontrollü motor, pompa kombinasyonları ile değiştirilmesi.  Mevcut 3 yollu vanaların tamamının 2 yollu vana ile değişimi (14Ad.)	ELEKTRİK	43.388,24	<b>3,73</b>	<b>0,38%</b>	₺157.549,16	<b>26,64</b>
		DOĞALGAZ	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
K13	Kırma çatı üzerine 529 adet solar panel tesis edilmesi. (Panel Kapasitesi 545Wp, Sistem Toplam ağırlığı 14,3T, Sistem yüzey alanı: 1350m <sup>2</sup> )	ELEKTRİK	324.850,30	<b>27,94</b>	<b>2,87%</b>	₺1.179.579,84	<b>199,46</b>
		DOĞALGAZ	0,00	<b>0,00</b>	<b>0,00%</b>	₺0,00	<b>0,00</b>
K14	Mevcut Otomasyon sisteminin (D004-M   JOHNSON CONTROLS) yenilenmesi, Önemli enerji kullanıcıların tamamını kapsar Bina Enerji İzleme sisteminin Kurulması,	ELEKTRİK	175.805,67	<b>15,12</b>	<b>1,55%</b>	₺638.376,58	<b>107,94</b>

NO	ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖLÇÜMÜ (EEM)	ENERJİ KAYNAĞI	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (kWh)	TAHMİNİ YILLIK ENERJİ TASARRUFU (TEP)	TASARRUFUN TABAN ENERJİ TÜKETİMİNE ORANI %	TAHMİNİ YILLIK MALİYET TASARRUFU (₺)	EMİSYON AZALTMA (ton CO <sub>2</sub> )
	EN ISO 50001 Standardı Çerçevesinde Enerji Yönetim Sisteminin Kurulması ve Etkinliğinin Sağlanması.	DOĞALGAZ	619.907,52	<b>48,07</b>	<b>4,94%</b>	₺800.129,51	<b>112,91</b>
<b>TOTAL</b>		ELEKTRİK	<b>1.336.176,23</b>	<b>114,91</b>	<b>11,80%</b>	<b>₺4.851.854,98</b>	<b>820,41</b>
		DOĞALGAZ	<b>1.943.893,12</b>	<b>150,72</b>	<b>15,48%</b>	<b>₺2.509.029,50</b>	<b>354,07</b>
TOPLAM TASARRUFUN TOPLAM TABAN TÜKETİMİNE ORANI RATIO OF TOTAL SAVINGS TO TOTAL BASED CONSUMPTION		<b>27,28%</b>					
BİRİNCİL ENERJİ TOPLAM TASARRUFUNUN TOPLAM TÜKETİME ORANI RATIO OF PRIMARY ENERGY TOTAL SAVINGS TO TOTAL BASED CONSUMPTION		<b>31,80%</b>					

## EK 7– PAYDAŞ KATILIMI TOPLANTI RAPORU

Proje Kodu LOAN - IBRD-9015 | EEPB/WB/MoEU/QCBS-DES&SUP-04

Bina Adı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ  
SAKARYA EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ  
KORUCUK KAMPÜS

Tarih 17.08.2022

Başlangıç | Bitiş Saati 10 : 00 | 11 : 37

Tablo 11 Katılımcı Listesi & İletişim Bilgileri

İSİM SOY İSİM	GÖREV	TELEFON NO	E-MAİL ADRESİ	İMZA
Ayhan Aydın	Başhekim Yardımcısı			
Gülcan Işıksu	Müdür Yardımcısı			
Dilek Tümer	Hemşire			
Nurten Yavuz	VHKİ			
Emin Ulusoy	Güvenlik			
Uğur Atıcı	Teknik Servis			
İbrahim Küçük	VKHİ			
Cihad Türkmen	İmam			

İSİM SOY İSİM	GÖREV	TELEFON NO	E-MAİL ADRESİ	İMZA
Fatih Kafalı	Teknik Servis			
Erkan Tetik	Teknik Servis			
Sedat Sazak	Müdür Yardımcısı			
Hakan Bıçakcı	Teknik Hizmetler Müdürü			
Muhammed Kuruş	Teknik Servis			
Evren Ballı	Hemşire			
A. Naci IŞIKLI	Proje Koordinatörü	-	naci.isikli@tumas.com.tr	
Sinan Evkaya	Enerji Etüt Proje Uzmanı Moderatör	0506 689 9616	sinan@atlasert.com	
Hüseyin TAVASLIOĞLU	Enerji Sistemleri Mühendisi	0534 890 3879	huseyin.tavaslioglu@tumas.com.tr	
Pelin Antep	Mimar	0506 690 0797	pelin.antep@atlasert.com.tr	
Merve Ertugrul	Enerji Yöneticisi	0312 476 6725	merve.ertugrul@atlasert.com.tr	
Dicle Maybek	Sosyal Uzman (ÇŞİDB)			

İSİM SOY İSİM	GÖREV	TELEFON NO	E-MAİL ADRESİ	İMZA
Tülin Yıldırım	İSG Uzmanı (ÇŞİDB)			
Deniz Çelik	Çevre Mühendisi (ÇŞİDB)			
Dilaver Çığır				
Engin Şeker				
Ganime Güzel				
Manolya Parker	Proje Asistanı	-	manolya.paker@tumas.com.tr	
Filiz Penbe				
Metehan Kara				

Açıklama: Paydaş katılım toplantısı dijital platformda (<https://us02web.zoom.us/j/83806679473?pwd=VVBndGpYc2dCc0RlV2ZhRDJLUWZVUT09><sup>4</sup>) gerçekleştirilmiştir. Katılımcı bilgilendirme ve onayı sonrasında video kaydı gerçekleştirilmiştir. Hastane katılımcıları tarafından oluşturulan imza föyü bu rapor ekinde dikkatinize sunulmuştur.

---

<sup>4</sup> Toplantı Kimliği: 837 1855 2035





10 : 21

10 : 34

Hayata geçirilmesi planlanan önlemler ve hedeflenen tasarruf seviyeleri genel hatları ile açıklanmıştır. Bu esnada renovasyonu gerçekleştirilecek alanların/cihazların mevcut durumlarına ilişkin bilgiler verilmiş, görseller paylaşılmıştır. Bütün projelerin hayata geçirilmesi neticesinde sağlanması öngörülen tasarruf potansiyeli ve emisyon oranlarında ki azalma nicel veriler halinde sunulmuştur.

Resim 3 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler\_03

**01**  
Merkezi iklimlendirme sisteminin (ısıtma + soğutma) 1500kW soğutma, 1.646 kW ısıtma kapasiteli kuyu suyu kaynaklı pompa ile desteklenmesi sağlanacaktır. Bu suretle bina ısıtma, soğutma ihtiyacının bir kısmı yer altı sularının taşıdığı enerji kullanılarak karşılanacaktır.

**02**  
Binaların tabii hava ihtiyacını karşılayan ve yoğun şekilde kullanılan havalandırma ünitesi motorlarının tamamına frekans konvertörü ile teçhiz edilecektir. Bu suretle hava ihtiyacının değişimine paralel olarak motorların devir hızlarının değişmesi ile yıllık 250.995,68 kWh tasarruf hedeflenmektedir.

**03**  
Bina aydınlatma armatürlerinin LED dönüştürümü tamamlanacaktır. (2104 Ad. Armatür) Bu suretle yıllık 161.978,68 kWh elektrik tasarrufu hedeflenmektedir.

**04**  
Bina çatısı ve park alanı üzerine 288,31 kWp kapasitede güneş panelleri yerleştirilecektir. Bu suretle yıllık elektrik ihtiyacının ortama 324.850,30 kWh bölümü menafakatta güneş panelleri ile karşılanması hedeflenmektedir.

**05**  
EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi kurulacak ve söz konusu sistem Elektronik Bina Takip/Kontrol cihazının ve yazılımının ile desteklenecektir. Bu suretle enerji tüketiminin sürekli takip edilmesi, iletin engellenmesi sağlanacaktır.

**06**  
Etdf alanında tasfiyatı teşvik edenli yalıtımsız bölümlere termal yalıtım teçhiz edilecektir. Bu suretle tasfiyat kayıplarını engel lenerek yılda 43.717,58 kWh doğalgaz ve 7,118,80 kWh elektrik tasarrufu hedeflenmektedir.

**07**  
Güneş paneli yerleştirilme için planlar ayatıldadır.

**08**  
Bina iç aydınlatması mevcut durumuna ilişkin görseller

**09**  
Tasfiyat mevcut durumuna ilişkin resimler ayatıldadır.

<p>10 : 34</p>	<p>10 : 39</p>	<p>Hazırlanan projelerin etkileri çerçevesinde hazırlanan Çevresel sosyal yönetim planı hakkında genel bilgiler verildi. (Neden hazırlandı, kapsam ve kapsam dışında tutulan hususlar, öngörülen etkiler)</p> <p>Resim 4 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_04</p>
<p>10 : 39</p>	<p>10 : 43</p>	<p>Oluşturulan çevresel sosyal yönetim planı (ÇSYP) çerçevesinde, atık yönetiminin nasıl sağlanacağı konusu açıklandı. Geçici depolama alanlarının tahsisi konusunda bina yönetiminin, yüklenici firmayı yönlendirmesi gerektiği, şantiye planlarını incelerken, geçici ve tehlikeli atık geçici depolama alanlarının kontrol edilmesi gerektiği hatırlatıldı. <b>Özellikle tehlikeli atık geçici depolama alanlarının sızdırmaz özellikte olması gerektiği (toprak temasının engellenmesi) ve tehlikeli atıkların yasal mevzuat şartları gereği maksimum 6 ay sahada depolanabileceği, bu şart dikkate alınarak ve tehlikeli atık miktarları da kontrol edilerek söz konusu atıkların 3 ayda bir yetkili kurumlara tutanak ile teslim edileceği, teslim edilen geri dönüştürülebilir ve tehlikeli atıkların proje sonunda kamu ile paylaşılacağı belirtildi.</b></p>

Resim 5 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler\_05

**ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER**

Enerji verimliliği odaklı çalışmaların çevresel olumsuz etkileri bertaraf edilecektir. Bu çerçevede en önemli aksiyon **atık yönetiminin** doğru ve disiplinli bir şekilde gerçekleştirilmesidir.

Geril dönüşürülebilir atıklar **hastane sahası içinde** türlerine göre geçici depolanacak ve yetkili geri dönüşüm firmalarına teslim edilecektir.

**ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER**

Bu suretle organik atıkların dahi kompostlaştırılarak geri dönüşümü sağlanacaktır.

Kompostlaştırma, kati atıkların içindeki organik kısımları (sebze, meyve, sebzeler, yemek atıkları, her türlü banyo atıkları) biyokimyasal süreçten geçilmesi sonucu stabilize edilmiş, mineralöz oluşu, humus benzer yapısındaki maddelere dönüştürülmesi işlemidir. Bu maddelere de "Kompost" denir.


Bu proje kapsamında karşılaşılabilecek tehlikeli atıkların tamamı hastane sahası içinde geçici olarak depolanacak ve yetkili atık taşıma/imha firmalarına teslim edilecektir. Bu süreçte söz konusu tehlikeli atıkların toprağa, suya teması engellenecektir.

- ENDÜSTRİYEL YAĞ ATIKLARI
- ENDÜSEL FİTİ YAGLAR
- YALI BULAŞMAŞ AMBALAJI VE KUMAŞ PARÇALARI
- KULLANILMIŞ PİLLER & AKİLER
- FLOZİSAN AMBALAJI
- ARIZALI ELEKTRONİK KURGUANLAR
- DOKU KAYIPI / YARINI VE KİMYASAL MADDELER
- KİMYASAL BULAŞMAŞ KAPLARI VE KUMAŞ PARÇALARI



10 : 43

10 : 45

Gürültü ve tozla mücadele konusunda belirlenen kurallar açıklandı. Özellikle gürültü ile mücadele çerçevesinde belirlenen tedbirler ve iş planlarının; **yapım metotları ve beklenen gürültü seviyeleri dikkate alınarak şekillendirilmesi gerektiği, bu konuda yüklenici firmaların, bina yönetimi ve teknik birimler tarafından yönlendirilmesi gerektiği belirtildi.**

		<p><b>Resim 6 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_06</b></p>  <p><b>ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER &amp; ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER</b></p> <p><b>Gürültü ile mücadelede;</b> Sağlık sektöründe çalışma ortamında izin verilen sürekli gürültü düzeyi max. 45dB' dir. Renovasyon çalışmalarını gerçekleştirildiği alanlarda bu sınır değeri gözlemlenmiştir. Bunun sağlanması için iş planları bina kullanım yoğunluğu ve saatleri dikkate alınarak yapılacaktır (hassas bölgelerin kullanım dışı olduğu saatler). Bunun dışında gürültü ile mücadele için:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Yüksek gürültü seviyesine sahip alet ve ekipmanlar tercih edilecek.</li> <li>• Açıkta işlemlerin sürüklenme şeklinde yapılmasına izin verilmeyecek, uygun boyutta lekelenmiş taşıyıcılar kullanılacak.</li> <li>• Çalışanlar yüksek sesle iletişim kurlarına izin verilmeyecek, telsiz vb. iletişim cihazları testli kullanılacak.</li> <li>• Yağmurluk vb. hassas alanlara yakın faaliyetler için <b>gerektiği ölçüde halinde</b> çalışma alanları sırt yalıtım materyalleri ile izole edilecektir.</li> </ul> <p><b>Tozla Mücadele</b> Toza sebep olan çalışmalarda, tozumu bastırması için mobil su sistemi cihazları kullanılacaktır. Çalışma alanındaki çalışmalar neticesinde çıkması öngörülen toz miktarına ve sızma büyüklüğüne göre İSG uzmanları tarafından belirlenecek ve süreç kontrol edilecektir.</p>
10 : 45	10 : 58	<p><b>İş sağlığı ve güvenliği planlarına ilişkin genel açıklamalar yapıldı bu çerçevede;</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• İSG organizasyon şeması sunuldu. İŞ güvenliğine ilişkin sürecin müteahhit firma tarafından da denetleneceği ve bu konuda hastane İSG birimi ile etkin iletişim sağlanacağı belirtildi.</li> <li>• İSG planları çerçevesinde dikkate alınan hususlar madde madde açıklandı.</li> <li>• Renovasyon çalışmalarının yapılacağı alanlara sadece yetkili bireylerin erişebileceği bu nedenle bina kullanıcılarının bazı dönemlerde erişimlerinin kısıtlanacağına altı çizildi. Çalışma planlarının bu çerçevede değerlendirilmesi gerektiği hatırlatıldı.</li> <li>• Özellikle EKED sistemi (LOTO) ve kuralları belirtildi.</li> <li>• İş izin sistemi çerçevesinde değerlendirilecek çalışmalar belirtildi.</li> <li>• İş izin sistemi açıklandı bu çerçevede özellikle enerji kesintileri ve enerji verilmesi öncesinde bina teknik birimlerinin onayının gerekeceği belirtildi.</li> <li>• Genel İSG kuralları ve özellikle çevre güvenliği için alınması gereken tedbirlerden bahsedildi.</li> </ul> <p><b>Resim 7 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_07</b></p>  <p><b>İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ</b> Bu proje kapsamında çalışanları ve diğer tarafları güvenliğinin sağlanması amacıyla SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ planını hazırlanmıştır. Bu konuyu projelerin hayata geçirmeye sürecinde sadece bu tema ile ilgili olarak yapılacak bir ekip bu plan çerçevesinde katkı sunmaları ve kontrol etmeleri gerekmektedir.</p> <p><b>İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ</b> İş Sağlığı &amp; Güvenliği Organizasyonu</p> <p><b>İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ</b> İSG Planları çerçevesinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mutlak iş güvenliği ve sağlık</li> <li>• Çalışma koşulları</li> <li>• Çalışma ortamı</li> <li>• Çalışanların kullanımına geçmeden önceki kontrol ve onaylama.</li> <li>• İşin her aşamasında</li> <li>• Riskli alanların</li> <li>• İş güvenliği uzmanları</li> <li>• Olayın önlenmesi için alınacak önlemler, güvenli çalışma yöntemleri vb.</li> <li>• İşin ilerletme, işin değerlendirilmesi, işin bitmesi</li> <li>• İşin sona ermesi</li> <li>• Kontrol ve değerlendirme</li> </ul> <p>Şirketin her kademesinde</p>

<p>11 : 58</p>	<p>11 : 07</p>	<p>Paydaş katılımı, öneri ve şikayetlerin alınması değerlendirilmesi ve ilgili tarafların bu süreç hakkında (öneri ve şikayetlere ilişkin alınan kararlar, hayata geçirilen ek önlemler vb.) bilgilendirilmesi hususunda açıklamalar yapıldı.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Özellikle ATLASCert® tarafından oluşturulan öneri şikâyet dijital formunun kullanımı ve isim ve iletişim bilgisi paylaşılmasa dahi bu form alt yapısı sayesinde, kayıt esnasında oluşturulan ünik kod kullanılarak alınan kararlar hakkında bilgi sahibi olabilecekleri belirtildi. Bu sistem dışında telefon mail vb. yollarla gerçekleştirilen geri bildirimlerde isim ve iletişim bilgisi olmadan süreç hakkında bilgilendirme yapılamayacağına altı çizildi.</li> <li>Dijital form, telefon ve mail adresleri belirtildi. Söz konusu bilgilerin hazırlanacak afişler ile bina içinde ve dışında duyurulacağı açıklandı.</li> <li>Matbu geri bildirim formları tanıtıldı, bina içinde tesisi edilecek öneri ve şikâyet kutuları ile kontrol periyotları hakkında bilgi verildi.</li> <li>Proje kapsamında gerçekleşen, cinsiyet temelli şiddet (taciz, istismar vb.) ve cinsiyet temelli ayrımcılık konularındaki şikayetlerin de şikâyet çözüm mekanizması kapsamında değerlendirileceği açıklandı.</li> </ul> <p>Resim 8 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_08</p>

		 <p>The image displays six panels illustrating the complaint mechanism. The top row shows digital systems for reporting complaints, including a 'Dijital sistemler ile geri bildirim' (Digital systems for feedback) section. The middle row shows a 'Şikayet Formu' (Complaint Form) and a 'Şikayet Çözüm Mekanizması' (Complaint Resolution Mechanism) section. The bottom row shows contact information for the mechanism, including a website (kbevsikayet@csb.gov.tr) and a phone number (Alo 181 &amp; 0312 566 4906).</p>
<p>11 : 07</p>	<p>11 : 09</p>	<p>Tadilat öncesi anket katılımının az olduğu belirtildi, benzer şekilde tadilat çalışması sonrasında da anketlerin paylaşılacağı, söz konusu anketlere katılım ve hassasiyetle yaklaşım ricasında bulunuldu. Söz konusu anketlerin proje başarısında önem arz ettiği belirtildi.</p> <p>Resim 9 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler_09</p>  <p>The image shows a panel titled 'ANKET ÇALIŞMALARI' (Survey Work). It contains the text: 'Tadilat çalışmaları sonunda, anketler ile süreçle ilişkin ek geri bildirimler alınmaya çalışılacaktır. Bina kullanıcıları ve faydalanıcılarına iletilen <b>anketlerin hassasiyetle doldurulması hususunda şimdiden desteğinizi beklemekteyiz.</b>' (After the renovation work, additional feedback related to the process will be sought through surveys. We expect your support in the <b>careful completion of the surveys</b> communicated to building users and beneficiaries.)</p>
<p>11 : 09</p>	<p>11 : 17</p>	<p>Katılımcıların bina kullanımı ve günlük hayatlarında enerji ve küresel kaynakları verimli kullanmak için yapabilecekleri konusunda</p>

genel bilgiler paylaşıldı. Enerji tasarrufunun önemi ve iklim değişikliği üzerindeki etkileri yeniden hatırlatıldı.

Resim 10 Sunum Dosyası Paylaşılan Bölümler\_10



11 : 17	11 : 34	Katılımcıların soruları cevaplanmıştır.
11 : 34	11 : 36	Dicle Maybek( <i>Sosyal Uzman (ÇŞİDB)</i> ), bina kullanıcılarının(hastalar, çalışanlarvb.), binadan faydalananların anketleri doldurmasının önemli olduğu belirtildi.
11 : 36	11 : 37	KAPANIŞ konuşması yapıldı ve toplantı sonlandırıldı.



**Soru ve Cevaplar**

Tablo 13 Soru &amp; Cevap Listesi

SORU	SORU	CEVAP
01	Camlarla ilgili herhangi bir çalışma var mı?	Problemler camların tespit edilmesi, mekanizma değişimi gibi önlemlerin ve cam ısı kayıplarıyla ilgili detaylı çalışmanın enerji etüt raporunun içinde olduğu belirtildi. Binanın mimari yapısının tamamen cam ve çerçeveleri değiştirmeye uygun olmadığı, kusurlu olan kısımların belirlendiği söylendi.
02	Dış cephe mantolaması yapılacak mı?	Bazı cephelerin taş plakaların ve alüminyum plakaların sökülüp tekrar takılması gerekmekte olduğu için İl Sağlık Müdürlüğü tarafından izin alınmadığı cevabı verilmiştir. Dış cephe probleminin önemli olduğu ve ihale hala sürdüğü için tekrar gündeme gelmesi önerildi.
03	İhale ne zaman gerçekleşecek?	2 hafta içerisinde gerçekleşmesi beklendiği söylenmiştir.

Tablo 14 Toplantı Notları & Genel Değerlendirme

- KABEV projesi çerçevesinde hazırlanan broşür ve ek sunum dosyalarının, katılımcıların tamamına cep telefonları veya e-mail adresleri üzerinden iletilecektir.
- Katılımcıların tamamına öneri & şikâyet form linki cep telefonları veya e-mail adresleri üzerinden iletilecektir.

Tablo 15 Toplantı Resimleri



**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**  
**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE**  
**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

**KABEV**

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ**

**İSG Planları çerçevesinde;**

- İmalat yapım metotları ve riskleri
- Güvenlik tedbirleri
- Çalışan eğitimi
- Çalışanların kullanılmalı gereken kişisel koruyucu donanımları
- Uyan ve ikaz işaretlemeleri,
- Trafik eylem planları
- İş makinesi kullanım kuralları,
- Ortam güvenlik donanımları (korkuluk, güvenlik ağı, ek donanımlar)
- EKED (Etiketle, kilitle, emniyete al, kontrol et) sistemi
- İş izin sistemi
- Kontrol ve denetim

Süreçleri tarif edilmiştir.

**ATLASCert® eXerglia**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**  
**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE**  
**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

**KABEV**

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ**

İmalatlar esnasında aşağıda belirtilen hususların dikkate alınması ve izin sistemine tabi tutulacaktır.  
(Çalışma öncesi onay, kontrol işlemleri tamamlanmadıkça çalışmaların başlanmasına izin verilmeyecektir.)

- Elektrik işleri
- Sıcak işler
- Yüksekte çalışma
- Ağır yük kaldırma taşıma indirme
- Sondaj

**ATLASCert® eXerglia**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**  
**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE**  
**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

**KABEV**

Günlük hayata dair bazı öneriler.

**07.03 İklimlendirme**

Çalışma alanlarınızda bina dışı/ısıtılabilir alanlarda kişisel elektrikli ısıtıcıları kullanmayın. Elektrikli ısıtıcıları verimsiz olduğunu, ciddi oranda elektrik tükettiğini ve bina kablosu alyapmasını bu ek yük nedeniyle zarar gördüğünü sık sık elektrik hatlarında arızalara neden olduğunu lütfen dikkate alın.

**2-4kW**

Konfor algısı kişiden kişiye değişebilir, konforunuzu ortam koşullarını dikkate alarak belirleyin.

**07.03 İklimlendirme**

Ortamları ihtiyacından fazla ısıtmayın ya da soğutmayın. Her 1 derecelik sıcaklık farkının (ortam sıcaklığının 25C'den 22C'ye düşürülmesi gibi) tüketimi yaklaşık 6% oranında artırdığını biliyor muydunuz?

Bu bilgi ile; evinizi 21 Derece' de ısıtırken doğalgaz faturanız 450€ iken sıcaklığı 24 dereceye çıkardığınızda faturanızın yaklaşık 560€' ye çıkacağını öngörebilirsiniz.


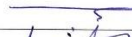
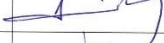




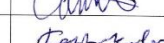
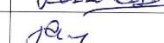





**07.04 Cihaz Seçimi**

Evimize bir cihaz alırken enerji verimliliğini ve yıllık enerji tüketim seviyesini inceleyin. Sadece ilk maliyeti değil enerji tüketim maliyetlerini de düşünün.

**A+++**

**ATLASCert® eXerglia**

Resim 11 Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Korucuk Kampüsü Tarafından Tanzim Edilen Toplantı Kayıt Formu

TOPLANTI KATILIM FORMU		
ADI-SOYADI	GÖREV UNVANI*	İMZA
AYHAN AYDIN	BAŞHEKİM YARDIMCISI	
GÜLCAN IŞIKSU	MÜDÜR YARDIMCISI	
DİLEK TÜMER	HEMŞİRE	
NURTEN YAVUZ	VHKİ	
EMİN ULUSOY	GÜVENLİK	
UĞUR ATICI	TEKNİK SERVİS	
İBRAHİM KÜÇÜK	VHKİ	
CIHAD TÜRKMEN	İMAM	
FATİH KAFALI	TEKNİK SERVİS	
ERKAN TETİK	TEKNİK SERVİS	
SEDAT SAZAK	MÜDÜR YARDIMCISI	
HAKAN BIÇAKCI	TEKNİK HİZMETLER MÜDÜRÜ	
MUHAMMED KURUŞ	TEKNİK SERVİS	
EVREN BALLI	HEMŞİRE	

\*Yapığı görevin unvanı yazılmalıdır. (Örneğin ..... Birimi Birim Sorumlusu, ..... Birimi Birim Personeli gibi)